

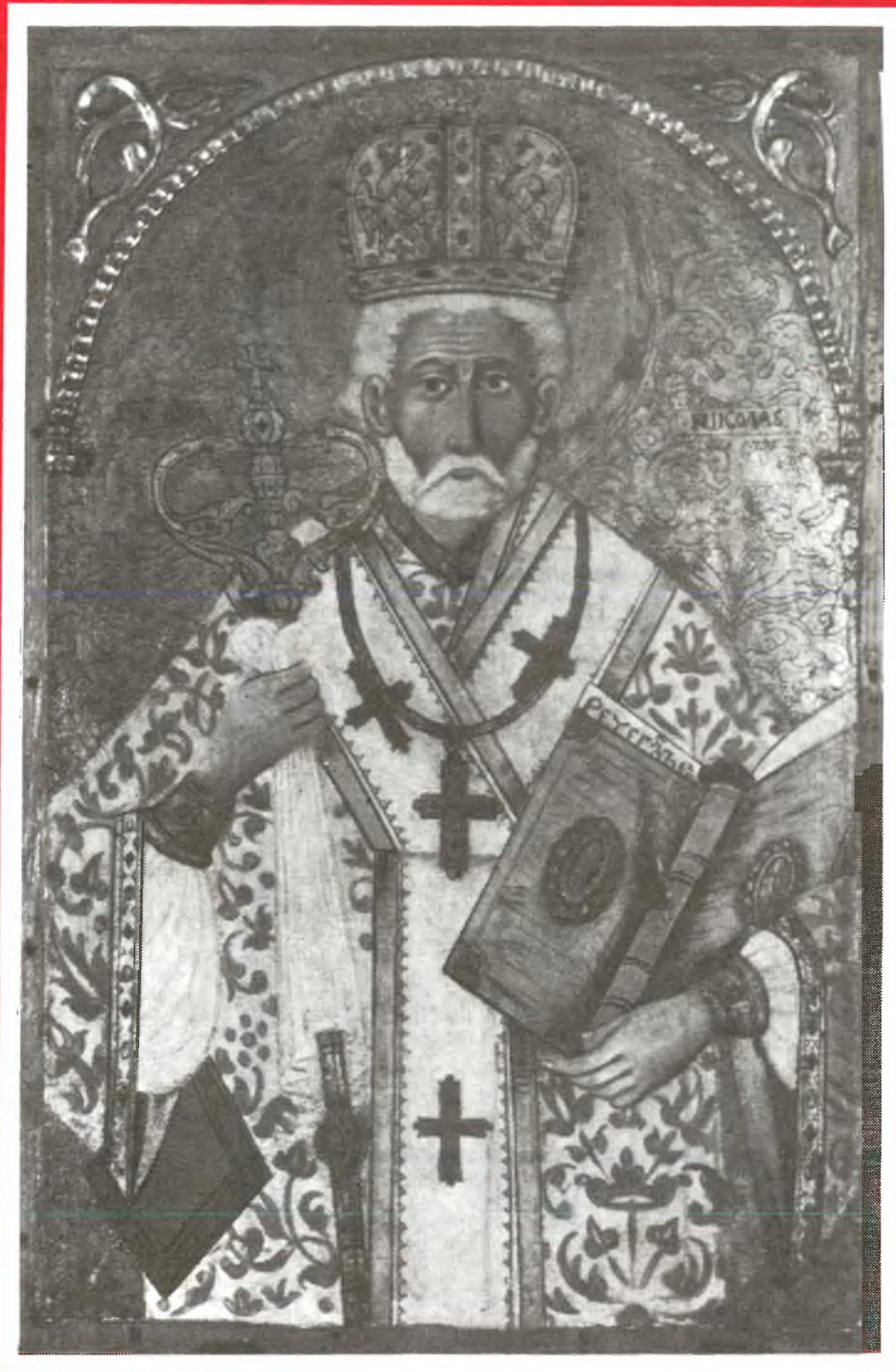
Ч. 11. ГРУДЕНЬ 1983

No. 11. DECEMBER 1983

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XL Ч. 11. ГРУДЕНЬ 1983

No. 11. DECEMBER 1983 Vol. XL

ЗМІСТ

Різдвяні Новорічні привіти	1, 2
О. Воропай. Свят-Вечір	3
У. Л. Чи ми пережили цей рік, чи його промарнували?	4
Вітаємо президента СКВУ	5
Л. Бурачинська. При розгляді народнього мистецтва	6
Український Музей	8
М. Демидчук-Чучман. Мій спомин	9
Вітаємо з уродинами	10
Голоси з того світу	11
<i>Тільки між нами і телефоном.</i> Бачити себе в дзеркалі... Л. Калинович	12
О-КА. Не є так просто з рівноправністю	13
В. Кострицький. Відплата	14
А.Г. Горбач. Дальший кулінарний фейлетон	16
Вісті з Централі	17
СФУЖО	18
А.М. Працівниця міської суспільної опіки	20
Н. Пазуняк. Поправки і доповнення	20
Зміст річника XL	21
У.Л. Зустріч у Мюнхені	30
Вишивка. Вишивані занавіси	31
Наші градуанти. Д-р Л. Гнатів	31
М. Білик. Ода нашим професорам	31
Лівий бік низинки	32
<i>Серед квітів і зелени.</i> Алоє. Нат.	33
Перший вінок	33
Хроніка Округ. Нью-Йорк	34
Дописи Відділів	39
Нашим малцям	42
Посмертні згадки. Замість квітів	44

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає: Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світляна Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець.
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Св. Миколай. Лемківщина, початок XVIII ст. Тепер у Музею в Сяноці.

Cover illustration. St. Nicholas. Lemkivshchyna, early 18th century. Property of the Sianik Museum.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця
Анна Дидик — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англомова секретарка
Ольга Літепло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейно-мистецька
Марта Данилюк — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків
Марта Федорів — зв'язків
Людиса Сакс — статуюта

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Ростислава Матла — Філядельфія
Лідія Магун — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ірина Чайківська — Нью Джерзі
Надія Дейчаківська — Округа Огайо
Евстахія Струтинська — Чікаго
Анна Любинська — Нова Англія
Ярослава Томич — Південний Нью-Йорк.

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

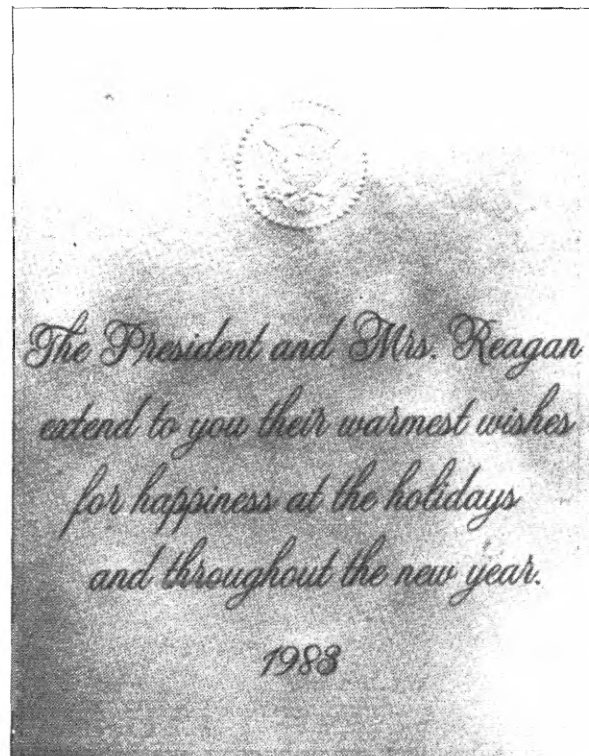
ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

*Joanna Ryzhenkowsky, President
Ukrainian National Women's League of America*

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

**ПОЧЕСНІЙ ГОЛОВІ СУА ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКІЙ,
ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНКАМ СУА, ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК,
ЗЕМЛЯКАМ В УКРАЇНІ У ТЮРМАХ, ТАБОРАХ, НА ЗАСЛАННІ,
ЗЕМЛЯКАМ У ШИРОКОМУ СВІТІ ПОЗА РІДНОЮ ЗЕМЛЕЮ,
УСІМ ЛЮДЯМ ДОБРОЇ ВОЛІ,
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!**

БАЖАЄ

**ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

О. Кульчицька. Церква в Микуличині. Вл. Музею ім. Йосифа Сліпого в Стенфордї.

O. Kulchytska. Church in Mykulychyn. Property of the Museum of Josyp Slipuj in Stamford.

✱

Співробітникам, дописувачам, читачам і прихильникам "Нашого Життя" бажають Веселих Свят Різдва Христового і щастя, здоров'я у Новому Році, ✱

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

щирі побажання, веселих свят та щасливого Нового Року Головні Управі СУА, Окружній Управі і всім членкам СУА та їхнім родинам бажає

Окружна Управа СУА в Н.Й.

З нагоди Різдва Христового, веселих свят та всего найкращого Головні Управі, Редакції та всім союзникам з їх родинами бажають

✱ **працівниці канцелярії СУА.**

З тієї нагоди складають 25.00 дол. на фонд Лотоцької. ✱

Із світлим празником Різдва Христового вітаємо Головну Управу СУА, Окружну Управу, Управу Українського Музею та всіх членок — Союзнок і пересилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 25.00 дол. на Український Музей.

✱

Управа і Членки 89-го Відділу СУА в Кергонксоні

Вшановним Ірині і Богданові Чайківським дякую за гостини і бажаю їм та їхнім дітям і внукам всякого добра з Новим Роком! ✱

Христос Родився! Славте Його!

Уляна Любович

Високошановному Панові Осипові Головацькому дякую за поміч. Бажаю пану Осипові і його рідним всякого добра в Новому Році.

Веселих Свят! ✱

Христос Родився! Славте Його!

✱

✱

Уляна Любович,
редактор "Нашого Життя"

Працівникам Компютопринт і їхнім родинам бажаю Веселих Свят і Щасливого Нового Року! Рівночасно дякую за приязне відношення і співпрацю! ✱

Щастя Боже у праці та в особистому житті!

✱

Уляна Любович,
редактор "Нашого Життя"

Пані Олі Трачук дякую за співпрацю, особливо за те, що з таким знанням і любов'ю, безкорисно вишукує і перерисовує зори для "Нашого Життя".

Пані Олі і її рідним бажаю Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

✱

Уляна Любович

✱

Щирі бажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року Головні Управі СУА, Окружній Управі, Нью-Йорк, Редакції "Нашого Життя", всім Союзникам, рідним і приятелям складають

✱

Наталка, Василь, Роман і Маркіян Думи

З Різдом Христовим і Новим Роком вітаємо і бажаємо всякого добра Головні Управі СУА, Окружній Управі Нью-Йорку, союзникам, рідним і знайомим, ✱

Ірина, Ярослав, Славко і Оксана Куровицькі

Монтреаль, 6.XII.1983 р. ✱

Хвальна Редакції!

Щиро Вас Всіх здоровлю і бажаю Всім Паням головно Вельмишановній Пані Редакторці кріпкого здоров'я і всього найкращого. Всім здорових свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року щиро бажає

Ваша читачка Ірена Лебедь.

З Різдом Христовим і Новим Роком

Вінчуємо вас шьистем-здоровийм, Шьистем-здоровийм, свйитим Рождеством, Свйитим Рождеством і Сусом Христом, І Сусом Христом і Новим Роком. А за сим словом тривайте здорові.

(Запис від Марка Мегеденюка — Річка)

Зима Навколо біліють сніги. Мороз ніби пензлем розмалював вікна. Дерева обсіпані інеєм і обліплені снігом. Нерухомі, білі, немов кришталеві, стоять вони, як у казці, і сяють самоцвітами від першого променя січневого сонця.

Ранок. Над кожною хатою стовпом в'ється дим. Тихо. Здається, що село ще спить: на вулицях нема нікого. Але в кожній хаті давно кипить робота...

Сьогодні особливий день

З давніх-давен у нас на Україні словом і ділом, словесним твором і магічним актом, всією обстановою люди створюють у цей день образ багатства, щастя, миру і спокою у своєму домі.

Ще вдосвіта, як тільки день синім проблиском заглянув у хату крізь замерзлі шибки, господиня приступила до праці. Першою магічною дією було добування нового вогню. Господиня дістала з покуття кремін'я і кресло, які останні дванадцять день лежали під образами. Вона перехрестилася тричі і, ставши обличчям до схід-сонця, викресала "новий огонь". Цим вогнем вона розпалила в печі дванадцять полін, що їх припасала та сушила дванадцять днів останнього місяця.

Через кілька хвилин у печі вже палають сухі дрова; на протилежній стіні кидається химерна тінь.

Господиня пов'язалася хусткою, засукала рука-

ва і заходилася готувати дванадцять свят-вечірніх страв: наставила узвар, варить горох, квасолю, смажить капусту, рибу, ліпить вареники, готує бараболу, гриби, кашу гречану з конопляним молоком, голубці з пшоном, коржі з маком та кутю з товченої пшениці. В усьому їй допомагають діти, а найбільше — старша дочка.

В цій багатій, але пісній вечері господиня представляє найголовніші плоди поля, городу і саду. Ніби дає звіт новому рокові за своє багатство в минулому році.

В той час, коли господиня поралася біля печі, господар напоїв худобу, підстелив свіжою соломкою та дав їй свіжого пахучого сіна. Потім він поодкидав сніг від хати, розчистив стежки і уважно оглянув усе господарство. Все живе і мертве, що є в господарстві, повинно зустріти урочисту хвилину Свят-Вечора на своєму місці. Ніщо не може бути в цей вечір поза домом, у чужих руках — позичене чи десь забуте.

Всі члени родини теж повинні бути вдома. "Боже сохрани, — кажуть люди, — десь заночувати в цю ніч, цілий рік будеш блукати по світі". Боронь, Боже, і сваритися в цей день! Навпаки, добре помирися з ворогами, щоб у новому році було мирно і в хаті, і поза хатою.

Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис І. Мюнхен 1958

Грудень, 1983.

Високошановна Пані Іванна Рожанковська!

Щирі побажання багатьох років життя у добром здоров'ї, багатьох успіхів у громадській та суспільній праці, а передусім в особистому житті. Хай процвітає під Вашим керівництвом СУА! Хай з кожною хвилиною прибуває Вам приятелів!

Веселих Свят Христового Різдва і щасливого Нового Року бажають Вам

Ростик і Омелян Цилюпа

Ірвінгтон, грудень 1983 р.

Дорогенькій Пані Любович — начальному Редактору "Нашого Життя", Редакційній Колегії, а за Вашим посередництвом — всім Членкам Союзу Українок Америки — багато здоров'я, многих літ життя, радості і успіхів у особистому житті — з приводу Свят Різдва Христового і Нового Року бажають

Ростик і Омелян Цилюпи.

Шановній і Дорогій Пані Гандзі Коренець, дякує за безкорисну сердечну опіку і бажає Веселих Свят і щасливого Нового Року,

Ростик з батьком Емілем Цилюпою

Ростик і його батько дякують за святочні карточки і подарунки від св. о. Миколая: пп. Анні, Мироніві і Богданові Кравчукам, сестрі п. Анні Марії і Богданові Полянським з дітьми, Марії і др-ві Михайлові Логазам з Сиракюз, проф. Джеджикиві з дружиною, теті Наді і вуйкові Стефанові Костикам, ред. Ярославові Кузьмовичеві з Ф ілядельфії, Світлянні і Романові Андрушковим з сином Павлусем, Олі і Іванові Кутій, паням Слагинським з Ньюарку, Олі Духнич з Ірвінгтону і нашій господині Марії Гординській.

ЧИ МИ ПЕРЕЖИЛИ ЦЕЙ РІК, ЧИ ЙОГО ПРОМАРНУВАЛИ?

Грудневі дні не повинні відрізнятися нічим особливим від інших днів у році. Правда, вони коротші (ще й зміна годин приблизила вечір). Сумерк настає нагло, набігає скоро темінь ночі. Ще й передсвяточна і передноворічна метушня втягає нас у свій коловорот, незалежно від того, чи святкуємо за "новим" чи за "старим" календарем. Але не це є причиною внутрішнього неспокою, який товаришить нам у цей час. Відчуваємо гостріше біг часу. Саме тепер всякі важливі справи скупчуються і пригадують, що треба їх полагодити ще цього року. Це не тільки ділові професійні чи сімейні справи. Цей неспокій сягає глибше. Нуртує напівсвідома думка-питання: чи ми використали цей рік так, як задумували; чи заповнили його тим, що важливе для нас особисто, для сім'ї, для спільноти? Чи навпаки, відклали важливе, а діяли по "лінії найменшого опору"? Чи справді пережили цей рік, чи промарнували його? Хотілося б спинити, завернути час, щоб була змога виконати занедбане.

Щораз то менше карток на стінному календарі. Скоро прийде день і ми зірвемо останню з написом 1983 р. Його місце займе новий, на 1984 р., з 365-ма незаписаними картками. І думка біжить вперед: чим заповнимо ці картки, що принесе той новий рік? Що принесе нам, нашим рідним, тут і там, на рідних землях, чи ще даліше в "краю неволі"? Що принесе країні, де живемо, нашій спільноті тут і там, куди линемо думкою і серцем?

Слово "принесе" пасивне. Воно наче б звільняє нас від активної участі у долі. Насправді, цей рік може принести такі, чи інші ситуації, але змістом заповнюємо час ми самі. Людина опанувала простори не тільки земної кулі, але й стратосфери. Світ у вогні. Наука, техніка дає людині щораз то нові, небували можливості. Але вона часто вживає їх не для добра людини, чи й людства. Навпаки, винаходи медицини й техніки часто є знаряддям насилля, або політичного шантажу.

Але які не були б життєві умовини, чи ситуації, людина сама вирішує про свою життєву поставу.

Десятки років тиранського панування не зуміли вбити все людське у нашому народі. Навіть в повній неволі, з можливістю продовження її все новими вироками, Василь Стус, Іван Світличний, Микола Руденко і незчисленні, їм подібні, не сходять з обраного шляху, який диктує їм любов батьківщини, людська гідність. Вибирають життєву дорогу там, де здавалося б ніякого вибору нема, де інстинкт самозбереження наказує піддатися. Записки Василя Стуса (гл. "Наше Життя" — листопад 1983 р. ст. 6) потрясають нами. Важко уявити собі звідкіля береться надлюдська сила духа у цих людей і то не на одну мить, а на безчисленні, довгі роки у повному поневоленні. А чи треба пригадати про напівсліпого Юрія Шухевича?

Це скрайні приклади людей, які свідомо вибирають важкий шлях, не дивлячись на наслідки. Робимо це, щоб у наших роздумах відкинути можливий контр-аргумент про обставини, які спричинили те, що ми не заповнили минулих 365 днів належним змістом.

Якщо маємо у ці грудневі дні почуття, що час утік, а ми його належно не використали, то причиною часто буває відкладання "на потім" справ важливих, хоч, може, нелегких, на користь інших, дрібних. Рік кінчається, а це "потім" не прийшло.

Відкладання "на потім" поширене не тільки у нашій спільноті. Це стає проблемою в американському світі взагалі. Соціологи і психологи обслідують ці явища. Стверджуючи різні причини цього відкладання (Procrastinate), вичисляють як одні з головних: 1) брак довіря до себе, 2) шукання вигоди, комфорту, 3) тенденція достосовуватися пасивно до обставин. В останньому випадку автор закидає американським університетам, що вони не виховують провідників.*

Інші причини відкладання якоїсь дії (крім "велферу", який відтягає людину від активного шукання праці), це занедбання своїх життєвих цілей, здібностей, а навіть родини через намагання заробити якнайбільше, щоб розбагатіти. Це хвороба суспільности, в якій живемо. А де межа тій гонитві за майном? Вона завжди віддалюється, бо все найдуться такі, що мають ще більше. А за той час занедбується власні таланти, але теж родину чи й громаду. Не стає часу на спілкування з дітьми, на подружні розмови. Бувають розводи, яких причина саме у відкладанні на потім не тільки розмов, але всякої уваги до свого життєвого подруга. Страт, які таке відкладання на "колись" спричиняє, не можна направити. Старші подружжя інколи жаліють, що не присвечували належної уваги сім'ї. Молодше покоління, часто вже заклавши родину, відстає від суспільности. Покидають навіть ті організації, до яких належали від ранніх літ. Вся їхня увага звернена на добробут, все інше відкладається на пізніше. І не можна направити цього, бо вже й діти залишаються поза своєю громадою. Інколи діти, стрінувши пізніше на своїй життєвій дорозі земляків-українців, чи якийсь прояв українського життя, мають жаль до батьків, що не навчили їх "хто вони і чиї вони діти".

Бувають, на жаль, випадки, коли старше покоління відстрашує молодих своїми спорами, коли б це тільки спорами, а то й ворогуванням, аж до ненависти. І тут діє теж відкладання спірних проблем, ніби вони самі наладнаються. Але як і в приватному житті кожний гнів чим довше триває, тим глибше вростає, закорінюється. З бігом часу не легше, а важче вирівняти непорозуміння. Політична зрілість спільноти це не брак різних партій. Це здібність полагоджувати непорозуміння, переходити над дрібним в ім'я великого.

Часу не завернемо, але жаль за втраченим часом нехай дасть нам силу не відкладати важливого, жити повним життям людини, яка має почуття відповідальности за життя своє, своєї родини і свого народу.

У. Л.

*Why People Procrastinate — Is There a Cure? U. S. News. October 24, 1983.

Новообраний президент СКВУ Петро Саварин з дружиною Ольгою і Митрополит Стефан Сулик в часі святкового бенкету в суботу, 3-го грудня 1983 р. Фото "Український тиждень".

Newly elected SKVU President Petro Savaryn with his wife Olha and Metropolitan Stefan Sulyk during the banquet on December 3, 1983.

Нью-Йорк, 16 грудня 1983 р.

Високоповажаний Пан

д-р Петро Саварин

Президент СКВУ

Едмонтон, Альберта, Канада

Вельмиповажаний Пане Президенте!

Екзекутива Союзу Українок Америки висловлює Вам цією дорогою сердечні гратуляції з нагоди вибору Вас на відповідальний пост президента Світового Конгресу Вільних Українців та бажає Вам якнайкращих успіхів у цій важливій, але як же трудній праці.

Ми віримо, що Ви будете керуватись найшляхетнішими бажаннями допомогти українській громаді в її зусиллях для самозбереження і українсько-му народові в його змаганнях до незалежності.

Віримо, що українська громада на поселеннях світу дасть Вам повну піддержку у Вашій відповідальній праці.

Щастя Вам Боже!

Бажаємо Вам і Вашій Дружині та Родині Веселих і Щасливих Свят Різдва Христового та всього добра в Новому Році.

З правдивою пошаною до Вас

Марія Савчак
секретарка

Іванна Рожанковська
голова

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Лисак-Тивонюк Леся: "Три букети зілля" — збірка нарисів і оповідань. Накладом: Братства кол. Вояків 1-шої Української Дивізії УНА. Торонто, Канада, 1983 р. Стор. 304. Ціна: 15 доларів.

Лисак-Тивонюк Леся: "Прийде весна" — збірка нарисів і оповідань.

Накладом: Братства кол. Вояків 1-шої Української Дивізії УНА. Торонто, Канада, 1983 р. Стор. 239. Ціна: 12 доларів.

Проф. Огієнко Іван: "Історія українського друкарства" — Інститут Дослідів Волині ч. 50. Історично-бібліографічний огляд українського друкарства XV-XVII вв. Видання друге. Накладом Товариства "Волинь". Вінніпег, 1983 р. Стор. 418.

Самчук Улас — "Втеча від себе" — Видавництво "Інституту Дослідів Волині". Вінніпег, Канада, 1983 р. Стор. 429.

Українська вишивка. Видала Ліга Українських Католицьких Жінок Торонтської Епархії. Торонто, Онтаріо, 1983 р. Стор. 68.

Oleskiw Stephen: The agony of a nation. The great man-made famine in Ukraine 1932-1933. Foreword by Malcolm Muggeidge. London, 1983. Зфпу: 72.

Андієвська Емма — "Каварня" — поезії, — Видавництво "Сучасність", 1983 р. Стор. 126.

Рубчак Богдан — "Крило Ікарове". Нові і вибрані поезії. "Сучасність", 1983. Стор. 183.

Жаботинський Володимир — "Вибрані статті з національного питання". Переклад, вступна стаття, примітки та коментар Ізраїля Кляйнера. "Сучасність", 1983.

Коли ми намагаємось збагнути заслуги Дам'яна Горняткевича у пізнанні мистецтва, ми повинні окремо розглянути також його працю в ділянці народного мистецтва, він бо належить до тих нечисленних мистців, що поважно вглибились у цю ділянку. Мистці в загальному не присвячують великої уваги народньому мистецтву, що — за їхнім переконанням — наче застигло на якомусь етапі свого розвитку. Та Дам'ян Горняткевич любив вглиблюватись у минуле. Найкращий доказ цього — його опрацювання староукраїнських пам'яток з 1470 р., збережених у каплиці Чесного Хреста в катедрі на Вавелі. Так само зацікавила його українська писанка, коли він зустрівся з нею в Космачі. Він побачив у ній "овоч стихійної творчої сили нації, на розвиток якої діють уже тільки природні чинники".*

Так він окреслив народне мистецтво у своїй більшій праці "Роля жінки у поставанні українського народного мистецтва". Ця праця постала тоді, коли він зацікавився глибше з українською писанкою. Перший поштовх дав йому побут у родині Лисинецьких у Космачі, де паніматка Климента дала йому нагоду познайомитись ближче з різними зразками. Тут він пізнав місцеву писанкарку Параску Лахманюк, яка чудово писала, а ще й грала на скрипці та випалювала в дереві. Це явище його зацікавило, й Дам'ян Горняткевич постановив його вивчити. Він вглибився у праці з тієї ділянки, переглянув збірки писанок у музеях та й у себе заклав невелику збірку. По кількох роках він пізнав іншу писанкарку в Городиловичах біля Сокаля. Її писання було зовсім інше, непов'язане місцевими правилами. І так постала його праця, що появилась у журналі "Нова Хата" в рр. 1930 і 1931. Треба жаліти, що ця обширна й солідна праця не появилась у свій час окремою відбиткою. Хоча коло читачок "Нашої Хати" було доволі широке, все ж окрема книжка була б проникнула туди, куди журнал не доходив.

*"Нова Хата"; 1931.

Фрагмент виставки збірки вишивок Д. Горняткевича.
Fragment of an embroidery exhibit by D. Horniatkevych.

Дам'ян Горняткевич. Рисунок Володимира Кивелюка. Краків б. 1930 р.

Damian Horniatkevych. Drawing by Wolodymyr Kyveriuik. Krakiv — 1930.

Найперше обговорив автор ритуальне значення писанок з углядженням давньої традиції. При тому вийшов він від найдавніших часів, коли в Україні перейшов з південного Сходу культ сонця. Яйце було символом сонця як своїм виглядом, так і несенням нового життя. Люди вірили в чудодійну силу писанки, вона допомагала в хворобі, боронила проти пожежі, її складали на могилах предків. Вона була ознакою приязні і мала любовну силу. Тому яйце, що було призначене на писанку, яка діяла тільки рік, не варили. При тій нагоді Горняткевич заторкнув факт, що в Україні відбувалися цікаві процеси засвоєння чужих впливів, які рівночасно перетворювалися в щось нове.

Далі він розглядає українські писанки під оглядом їхньої орнаментики. Найдавніші з них геометричні і такі збереглися на півночі (Полісся) і на півдні (Карпати). Він вичислює поодинокі орнаменти, як меандер, свастика, трикветр, кружок, зірка, трикутник, хрест. Але цілою силою перетворюється в середущій частині України квітчастий мотив, хоч стилізований. Він називає дубовий лист, смерічку, рожу як головні символи.

Д. Горняткевич покликається на твердження шведського вченого Т. Арне, що Україна була

джерелом писання писанок. Це можливо, бо ніде воно так буйно не розвинулось, ніде воно не перейшло стільки етапів, як в Україні. Та в одному напрямку він висуває своє власне, дуже влучне, твердження. Розповідаючи про історичні переходи українського села він вірить, що саме писанка дозволила українському селянинові переносити тяжкі зручання долі.

Та й взагалі ця праця дає повний огляд того, що ми про писанку знаємо. Вона й досі актуальна і треба признати, що за 50 років від її появи немає досі більш докладного окреслення писанки. Деякі твердження автора виявляють допитливість ученого. Наприклад, він твердить, що меандер є старо-українського походження, а це на підставі того, що він побачив його в знахідці зі старо-кам'яної доби України. Може це бути відважний здогад, але вартий уваги.

Також його відкриття, яким він закінчує працю, а саме впровадження писанок Ірини Білянської з Городилович, має в собі елемент несподіванки. Автор простудіював її творчість, відвідав її і прийшов до висновку, що вона належить до тих писанкарок, які шукають нових шляхів у своїй праці. Не тільки факт, що вона перейшла на квітчасті мотиви в своїх писанках. Це може бути вислідом нового напрямку, що його особливо спостерігаємо в писанках Сокальщини. Але її квіти і їх укладання особливі та й кольористичний підхід більш малярський, ніж традиційний.

Це можливе, що в творчості Ірини Білянської зустрічаємо той елемент, що трапляється в ділянці народного мистецтва вряди-годи. Адже народне мистецтво теж проходить свої переміни впродовж свого довгого шляху. І ці переміни мусить впровадити хтось з-поміж талановитих майстрів даної ділянки. Не завжди ці іновачії приймаються, а часом приймаються тільки частинно. Та все ж ці майстри кидають свої віхи далеко вперед і лишають сильний слід у своїй ділянці. Треба жаліти, що писанкарство відумирає в Україні, і через те мистецькі зусилля Ірини Білянської не знайшли признання і наслідкування.

II

Пізнання народного мистецтва у дослідника не обмежувалось тільки до писанкарства. Дам'ян Горняткевич рівнобіжно вивчив вишивку, а також дереворізьбу. Із тих предметів у нього постала чимала збірка. Працюючи над розмалюванням церков він мав нагоду зустрічатись із людьми, що працювали в даних ділянках і поповнював свої збірки. А що він був людиною впорядкованою, то ці збірки дістали в нього відповідне приміщення й оформлення. Тому він зумів вивезти їх, коли йшов у дальшу мандрівку.

Його знання народного мистецтва придалось ще раз у дуже суттєвій формі. Коли "Енциклопедія Українознавства" дійшла до етнографії, тоді виявилось, що Дам'ян Горняткевич знавець тієї ділянки. Він опрацював сам, або вкупі з іншими знавцями, такі ділянки, як вступні завваги до ужиткового мистецтва, дереворізьбу (разом із О. Повстенком), килимарство, вишивкарство (разом з Л.

Дам'ян Горняткевич. Ескізи.
Drawing by Damian Horniatkevych.

Ненадкевич), кераміку, скло, вироби з кости, соломи, паперу, і врешті писанку. Ця остання ділянка найширше опрацьована й Ірині Білянській там відведено відповідне місце. Цей вклад Д. Горняткевича в окреслення поодиноких ділянок народного мистецтва мав велике значення, даючи підставу до інформацій у англомовному виданні, що появилось у Торонто (Канада).

Ще раз виявилась потреба його знання в перших роках перебування в Америці, коли Ліґа Молоді Північної Америки задумала видати огляд української культури в одному томі. Тоді Д. Горняткевич опрацював огляд дереворізьби, кераміки і килимарства для цього видання. Воно появилось англійською мовою в 1955 рр. і служило, та й тепер ще служить для короткої інформації про культуру України. Інші ділянки опрацювали: народне вбрання Л. Бурачинська, будівництво В. Січинський, вишивку Лідія Ненадкевич, писанку Ярослава Сурмач, малярство Святослав Гординський, а літературу Лука Луців.

ДАТКИ З РІЗНИХ НАГОД

Даток в сумі **120.00 дол.** зі вступів на День Союзянки, що відбувся 6 листопада 1983 р. в Ньюарку Н.Дж. складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Окружна Управа

1-ий Відділ СУА — Нью Йорк жертвує **50.00 дол.** на Запасний Фонд та **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИСТАВКИ "ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ — ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ"

200.00 дол. — Кредитівка "Самопоміч", Ньюарк, Н.Дж.
25.00 дол. Українська Кредитівка "Основа", Огайо

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

2500.00 дол. — Олександр і Оксана Тишовницькі
600.00 дол. — Володимир і Анна Рак
500.00 дол. — Стефан і Володимира Спивоцькі
300.00 дол. — Оксана Копесніченко

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

250.00 дол. — 1-ий Відділ США (вдруге став меценатом Українського Музею)
по 100.00 дол. — Ірина і Роман Кострубяк і Мотря і Богдан Томків (з нагоди дев'ятдесятих уродин Дядзя Андрія Кашубинського), Н.Н. (з нагоди уродин Розалії Фенчинської)
50.00 дол. — Марія Кротюк
36.00 дол. — 91-ий Відділ США
35.00 дол. — Ігор Моучин
30.00 дол. — о. Володимир Грабець
по 25.00 дол. — Надія Гробельська, Андрій Мартинюк, Іван і Олександр Коен, Софія Шумська, о. Богдан і Надія Желєхівські
по 20.00 дол. — Ольга Кобзар, Василь Дерпиця
10.00 дол. — Петро Мегік
по 5.00 дол. — Іван Керницький, Ірина Чуміповська

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

З НАГОДИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

З нагоди дев'ятдесятих уродин нашого дорогого Дядзя, Андрія Кашубинського, бажаємо йому на будуче всяких Божих ласк та складаємо цей скромний даток (100.00 дол.) на користь Українського Музею.

Ірина Кострубяк з чоловіком Романом
Мотря Томків з чоловіком Богданом

"ЗАМІСТЬ КВІТІВ" НА МУЗЕЙ

В світлу пам'ять покійного Стефана Данипова, невіджалуваного чоловіка нашої членки Марії, зложили на Український Музей у Нью Йорку: 50.00 дол. — Михайло і Ірена Середовичі; 30.00 дол. — Модест і Тося Венгринови-

чі; по 20.00 дол. — Людмила Чайківська, Ірена Новоженюк, Наталія Перфецька, Марія Куземська, Анна Олійник, Оксана Поритко, Ольга Гнатишак, Теодора Кузьмович, Варка Швед, Юрій і Ірена Чайківські, Петро і Ірена Курипаси, Роман і Ліда Олійники, Іван і Іванна Кунціви; 5.00 дол. — Стефанія Ракоча.
Разом 275.00 дол.

Управа і членки 43-го Відділу США,
Філадельфія

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам бл.п. Марійки Авдикович складаємо на Фонд Будови Українського Музею в Нью Йорку 100.00 дол.,

інж. Орест і Марія Гладкі з ріднею

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Марії з Вислоцьких-Клепарчук складає родина: по 25.00 дол. — Марія Вислоцька, Ольга Розман, Марія Роговська, д-р Юрій і Ольга Тритяк. Разом 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

В пам'ять мого мужа бл.п. Івана Вертипороха складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Юлія Вертипорох

В пам'ять бувшого члена Українського Музею покійного проф. Антона Слижа — брата дорогої нам приятельки Дарії Самотупки складаємо 50.00 дол. на Будівельний Фонд Музею,

Марія і Володимир Вірщуки
з мамою Стефанією Повалячек

Замість квітів на могилу бл.п. Володимира Луцького, мужа нашої почесної членки Мирослави Луцької, батька Надії Цегельської і Ірени Бачинської, діда Іванки Бачинської Клоз складаємо 50.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею. Родині висловлюємо наші щирі співчуття,

91-ий Відділ США

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої бл.п. Катерини з Паюків Нижанковської складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ярослава Ярославич

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Дарії з Питликів-Данилюк складаємо 20.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею, а Рідні висловлюємо глибокі співчуття,

Лідія і Володимир Гладкі

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. проф. Климентини Сас-Дашинич Кульчицької складаємо на Будівельний Фонд Українського Музею 20.00 дол., а Родині висловлюємо щирі співчуття,

Лідія і Володимир Гладкі

Замість квітів в пам'ять бл.п. д-р Антона Слижа складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ярослав і Катря Червоняк

МІЙ СПОМИН.

В суботу 15 жовтня старанням 64-го Відд. СУА, відсвятковано Ювілей 70-ліття всім нам знаного і любленого Івася Ікера. Невелика заля СУА, була заповнена, а програма, хоч скромна, дала задоволення слухачам, бо була різноманітна.

Я припадково опинилась на цім Ювілеї, і на прохання пань, що вели програму, поділилась моїм коротким спомином про Ювілята, якого я мала честь вітати в пристані на 23-ій вул. в Нью-Йорку в 1948 р. коли то наш Ювілят поставив перші кроки на вільній американській землі.

Думаю всім нам відомо про існування і досі ЗУДАКу, організації, яку створили старші імігранти на допомогу українцям, які під час Другої світової війни знайшлись на вигнанні в західній Європі. Їх ми називали "скитальцями". З рамени ЗУДАКу повстав в Нью-Йорку "Переселенчий Осередок" з метою давати першу допомогу приїжджаючим з Європи нашим "скитальцям". Цей комітет мав свій "офіс" в домі нашого піонера М. Сурмача на 7 вул. напроти української католицької церкви. Там виробляли ми афідевіти, шукали праці і мешкань для новоприбулих і взагалі давали різні поради і вказівки. Цей "Переселенчий Осередок" створили всі наші організації під назвою Об'єднаний Комітет, який веде працю донині на терені Нью-Йорку. Очолювали цей Осередок, нижче підписана голова, заступник голови — парох нашої церкви Впр. о. Засійбіда, секретарка Анна Курило, касирка Катерина Пелешок, секретарка англійської мови Іванна Бенцал. На цих чотирьох жінках спочивала велика і чорна праця коло двох років. До помочі приходили інші наші жінки навіть з поза Нью-Йорку, і часто не бракувало і чоловіків.

В цій акції брали участь майже всі члени СУА з Нью-Йорку і УЗХ. З цих пань дві вже не живуть, а секретарка Анна Курило живе в домі старців і було б гарно коли б наші пані з "Суспільної Опіки" її відвідали. В цій справі треба скомунікуватися з її дочкою телефоном: 508-0195. Не буду тут описувати нашої праці в пристані, вона була описана в книжці ЗУДАКу "Брат братові" (стаття Марії Демидчук).

Між тими "скитальцями" прибув і наш Івась Ікер. Вже день перед тим як ми одержали листу імен наших людей, ми довідались що, між ними приїхав "великий наш журналіст зі Львова". Тому що, його буква була К, ми вже знали, де його шукати. Наш журналіст Ікер стояв під цією буквою і бідака не відчував що на нього гляділо багато пар жіночих очей, власниці яких згодом стали йому приятними а навіть і близькими.

Як наш Ікер почав працювати в Свободі, він в своїх фейльетонах на одну свою визначну особу вжива ім'я "пані Бодак", чим була здивована і дещо обурена п-і. Анна Бодак заступниця голови СУА. Вона жалілась мені кажучи: я цього чоловіка не знаю, ніколи його не бачила, а він в кожній своїй статті пише про мене.

Е. Козак. Ікер-Іван Керницький. Фото з кольорового "портрету".

Е. Козак. Ікер — Ivan Kerytskyj. Photo of a color "Portrait."

Вона, мабуть, звернулась до Свободи з зажаленням і Ікер перепросив її і від тоді в його фейльетонах виступала "Татушиха", що було вже, мабуть, до самого кінця.

Згадуючи про працю ЗУДАКу хочу тут згадати що, як ми з Переселеного Осередку перший раз приїхали до пристані в Нью-Йорку, з нашим і американським прапором, то наступного дня в польській часописі, "Нови Свят" появилась на першій сторінці велика стаття п.з. Українці майо свуй Комітет", і дальше пішли нарікання, що, мовляв, поляків є більше в Америці, як українців, а не здобулись на свій Комітет. В дійсності був загальний католицький Комітет, в якому поляки грали першу скрипку, але це не був польський Комітет.

Вертаючись до програми в честь Ювілята, хочу тут згадати, що 64-ий Відд. СУА, гідно вшанував його працю на протязі довгих років.

На прашання всі присутні бажали йому довгого життя і веселого спочинку на лаврах Сеньйорів. Я додаю від себе, що з відходом Ікера зі Свободи постала на його місці велика порожнеча, яку не легко буде заповнити.

Марія Демидчук-Чучман

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ГРУДНІ

БАБИЧ СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ
нар. 13 грудня 1939 р.

СВЕРСТЮК ЄВГЕН ОЛЕКСАНДРОВИЧ
нар. 13 грудня 1927 р.

ВЛАСЕНКО ВОЛОДИМИР МЕФОДІЙОВИЧ
нар. 14 грудня 1954 р.

РУДЕНКО МИКОЛА ДАНИЛОВИЧ
нар. 19 грудня 1920 р.

ЧЕКАЛІН ОЛЕКСАНДЕР МИКОЛАЙОВИЧ
нар. 19 грудня 1938 р.

ПРИХОДЬКО ГРИГОРІЙ АНДРІЙОВИЧ
нар. 20 грудня 1937 р.

СІЧКО ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ
нар. 22 грудня 1956 р.

ЧОРНОВІЛ ВЯЧЕСЛАВ МАКСИМОВИЧ
нар. 24 грудня 1937 р.

БЕРДНИК ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ
нар. 25 грудня 1927 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ В СІЧНІ

ЦАПКО Віталій Дмитрович — 1 січня 56 років (нар. 1928 р.). Його адреса в таборі: 322530, Дніпропетровська обл., м. Жовті Води, уст. ЯЕ-308/26-6-63. Адреса дружини Ольги Степанівни з трьома синами: 322900, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Шевченка, 98, кв. 55.

ДАНИЛЮК Іван Григорович — 2 січня 46 років (нар. 1938 р.). Його адреса в таборі: Волинська обл., сел. Маневичі, уст. ОВ-302/42-2-42. Адреса дружини Антоніни Олексіївни: 274018, м. Чернівці, вул. Полетаєва, 13, кв. 64.

ЛЕСІВ Ярослав Васильович — 3 січня 41 рік (нар. 1943 р.). Його адреса в таборі: Ворошиловградська обл., м. Суходольськ, уст. УЛ-314/36-2-29. Адреса дружини Стефанії Федорівни з сином Тарасом: 285603, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, м. Болехів, вул. Щорса, 14.

МАРИНОВИЧ Мирослав Франкович — 4 січня 35 років (нар. 1949 р.). Його адреса в таборі: 618263, Пермська обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36. Адреса матері Любові Йосипівни: 293720, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. 6 Серпня, 9, кв. 21.

КАВАЦІВ Василь Михайлович — 5 січня 50 років (нар. 1934 р.) Його адреса в таборі не відома. Адреса, за якою він мешкав перед арештом: м. Львів, вул. Янки Купали, 36, кв. 3.

СТУС Василь Семенович — 8 січня 46 років (нар. 1938 р.). Його адреса в таборі: 618263, Пермская

обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Адреса дружини ПОПЕЛЮХ Валентини Василівни з сином Дмитром: 252179, м. Київ-179, вул. Чорнобильська, 13а, кв. 99. Адреса матері СТУС Олени Яківни й сестри Марії: 340026, м. Донецьк-26, вул. Чуваська, 19.

БОЙКО Микола Єрофейович — 9 січня 62 роки (нар. 1922 р.) Його адреса в таборі: 682880, Хабаровський край, г. Советская Гавань, учр. ЯБ-257/5-8. Адреса дружини Валентини Іллівни з 6-ма дочками і двома синами: 272163, Одеська обл., Комінтернівський р-н, п/в Красносілка, сел. Шевченка-1, вул. Лиманна, 8.

СТРІЛЬЦІВ Василь Степанович — 13 січня 55 років (нар. 1929 р.). Його адреса в таборі 431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5. Адреса брата Павла: 285600, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, с. Оболонне, вул. Шевченка, 49.

ЛЕБЗАК Олександр Вікторович — 18 січня 21 рік (нар. 1963 р.) Його адреса в таборі: 326244, Херсонська обл., Голопристанський р-н, с. Стара Збур'ївка, уст. ЮЗ-17/7-92. Адреса матері Елли Яківни: 326860, Херсонська обл., м. Берислав, вул. Колгоспна, 19.

АНЦУПОВ Євген Михайлович — 20 січня 44 роки (нар. 1940 р.). Його адреса в таборі: 431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5. Адреса дружини СЕМЯННІКОВОЇ Олени Леонівни з дочкою й сином: 310120, м. Харків, просп. Тракторобудівників, 65, кв. 193. Тел. 62 22 83. Адреса матері АНЦУПОВОЇ Анни Романівни: 310072, м. Харків-72, вул. Економічна, 5, кв. 25.

ТКАЧЕНКО Семен Федорович — 20 січня 42 роки (нар. 1942 р.). Його адреса в кримінальному таборі не відома. Адреса родини (мати Анастасія Федорівна, батько Федір Федорович, брат Микола, сестра Надія, дружина Тетяна Степанівна): 320903, Дніпропетровська обл., сел. Таромське, вул. Бібліотечна, 16.

МЕШКО Оксана Яківна — 30 січня 79 років (нар. 1905 р.). Її адреса в засланні: 682080, Хабаровський край, Аяно-Майський р-н, с. Аян, ул. Вострєцова, 18. Адреса сина СЕРГІЄНКО Олександра з родиною (дружина ВІВЧАР Звенислава Іванівна і двоє дітей): 252086, Київ-86, вул. Верболюзна, 16.

ТИХИЙ Олексій Іванович — 31 січня 57 років (нар. 1927 р.). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Адреса дружини Ольги Олексіївни: 109457, Москва, ул. Окская, 46, кв. 60. Тел. 371 03 70. Адреса матері Марії Кіндратівни: Окская, 46, кв. 60. Тел. 371, 03 70. Адреса матері Марії Кіндратівни: Донецька обл., Костянтинівський р-н, сел. Олексієво-Дружківка, хутір Іжевка. Адреса сина Володимира: 252028, м. Київ-28, просп. Науки, 120, Тел. 63 81 52.

ДО КЕРІВНИКІВ 35 ДЕРЖАВ, ЯКІ ПІДПИСАЛИ ГЕЛЬСІНСЬКІ УГОДИ

Ми, політв'язні жінки Радянського Союзу, свідчимо, що в нашій країні порушують основні права людини.

Радянські громадяни позбавлені свободи слова, друку і зборів, права вибору місця проживання, права вільно пересуватися навіть у межах власної держави, їх дискримінують за національною й релігійною ознаками, а також переслідують за переконання.

Ми свідчимо, що в Радянському Союзі життя не лише політв'язнів, і не лише в'язнів узагалі, а й усіх громадян регламентують не стільки законом, скільки таємними інструкціями. Тому радянські люди позбавлені можливості навіть напевно знати свої права та обов'язки, а тим більше їх реалізувати. Вони перебувають в умовах безправ'я перед тоталітарною машиною.

На підтвердження цього ми готові навести конкретні факти перед будь-якою міжнародною комісією.

Ми вважаємо, що тільки держава, яка поважає права своїх громадян, заслуговує довір'я в міжнародних відносинах.

Ми виявляємо солідарність з усіма, хто має мужність боротися з брехнею, сваволею й насильством.

Не маючи зараз жодної іншої можливості захищати своїх співгромадян, від 7 вересня 1983 року ми оголошуємо восьмиденну голодівку на захист їхніх потоптаних прав.

**Галина БАРАЦ, Ядвіга БЕЛЯУСКЕНЕ,
Наталія ЛАЗАРЄВА, Тетяна ВЕЛІКАНОВА,
Тетяна ОСІПОВА, Ірина РАТУШИНСЬКА,
Раїса РУДЕНКО**

ДО ЕСТОНСЬКИХ І ЛИТОВСЬКИХ ПРАВОЗАХИСНИКІВ, ДО НАРОДІВ ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇН

ЗВЕРНЕННЯ

З почуттям подиву і захоплення ми довідалися про мужній вчинок двох ув'язнених представників Прибалтики — естонця Марта-Олава НІКЛУСА і литовця Віктораса ПЯТКУСА, які в найжорстокішому концтаборі для політв'язнів весною цього року зважилися оголосити себе членами Української Гельсінської групи.

Цей крок — не легковажний вибрик недосвідчених юнаків, — це серйозний і відповідальний крок бувалих в'язнів, які усвідомлюють усі можливі наслідки свого вчинку: за плечима члена Литовської Гельсінської групи Віктораса ПЯТКУСА 20 років концтаборів, естонський зоолог Март НІКЛУС відбув 11 років в ув'язненні, а попереду в них іще відповідно 9 і 12 років неволі за теперішніми вироками.

Ми розуміємо мотиви, що привели прибалтійських правозахисників саме до Української групи "Гельсінкі". В час жорстоких репресій проти учасників гельсінського руху, в час, коли під терористичним тиском КДБ припинили свою діяльність Гельсінська група в Москві, М. НІКЛУС і В. ПЯТКУС демонструють свою відданість принципам гельсінського руху, підкреслюють, що репресивні методи радянського режиму неспроможні придушити паростків волелюбства — боротьба за людські права продовжується і в концтаборах.

Вступивши до Української Гельсінської групи, НІКЛУС і ПЯТКУС довели, що Українська група не загинула, хоч більшість її членів спіткала доля вічних в'язнів: тільки в таборі особливого режиму разом з ними перебуває 7 ув'язнених членів УГГ, з 15-річним терміном кожен: поет Василь СТУС, юристи Левко ЛУК'ЯНЕНКО й Іван КАНДИБА, вчителі Олекса ТИХИЙ і Василь ОВСІЄНКО, робітник Юрій ЛИТВИН та інженер Віталій КАЛИНИЧЕНКО. Усіх їх об'єднує

прагнення протиставити сваволі тюремників свою незломну гідність, бажання солідарно обстоювати зневажені права своїх народів.

У жорстокий час всебічного наступу на волю, думку і душу людини, в час експансивної русифікації, економічного і духовного гноблення мужні правозахисники трьох уярмлених народів радянської імперії солідаризуються в боротьбі за основне право людей і народів — право жити.

У січні 1980 року самвидавний литовський журнал "Аушра", No 20 опублікував нарис під назвою "Україно, надіє наша...", в якому вказано:

"...Тепер у Радянському Союзі живе 5,1 мільйона прибалтійців (не числячи росіян та інших, що живуть у Прибалтиці), а українців — 40,7 мільйона. Ці цифри змушують замислитися. Нам, прибалтійцям, так і хочеться вигукнути: а якби нас було 40 мільйонів! Тоді напевно від цієї тюрми народів ХХ сторіччя, яка прикривається соціалізмом, лишився б тільки сумний спогад!". І далі: "Наш ворог — найбільша держава в світі, озброєна до зубів. Поодинці боротися з нею безглуздо. Тому ми покладаємо великі надії на тебе, Україно! Якщо ти будеш з нами — ми переможемо!".

Розбиваючи брехливе твердження про неодмінну еґотичність і обмеженість боротьби за національні права, прибалтійські й українські правозахисники об'єднують свої голоси протесту, провіщаючи новий етап руху опору — спільний захист поневолених націй перед радянською тоталітарною системою.

Ми схилиємося перед волелюбними країнами Прибалтики, що мають таких відважних синів.

Петро ГРИГОРЕНКО, Володимир МАЛИНКОВИЧ
Леонід ПЛЮЩ, Надія СВИТЛИЧНА

10 грудня 1983 р.

БАЧИТИ СЕБЕ В ДЗЕРКАЛІ — — У МАЛЕНЬКІМ ГОРОДЧИКУ.

Часами нам самим треба стати з боку, щоб подивитись на себе, чи свою родину чи громаду. Тому на фільмі людина часто бачить себе інакше, як це собі сама уявляє. Однак можна також побачити через очі другої, доброзичливої особи.

Так недавно мала я змогу подивитись на наші громади тут очима приятельки з Європи. Вона телефонічно поділилась зі мною своїми спостереженнями.

— Дорога Любо, переїхавши твою Америку всир і вздовж, відвідавши силу знайомих у різних містах і містечках, здається мені, що вже дещо інакше бачу вас і вашу громадську працю.

— Ох, Таїсо, ти спочатку порівнювала нас і нашу рухливість до мурашок. А тепер? Щоб тільки не до мишей, чи їжаків — хіба що може до бджіл?

— Не притискай мене до муру. Я б сперше мусіла краще простудіювати групову ролі і систему життя чи мишей, чи їжаків. З бджолами, то інша справа.

— А про мурашок уже все знаєш?

— Ех Любо! Все чи не все, але підставові їхні прикмети! Ось у нас завжди казали, що хтось робить муравлину працю, коли непомітно, але скромно і багато працює.

— І тому ти нас порівнювала до мурашок Таїсо?

— Коли я дивилась на ваші різні групи, товариства, комітети, вічні сходини, наради, зібрання і т.д., ви мені виглядали як мурашки, що вічно метушаться у своїй роботі.

— Щось мені здається, що ти не дуже радо тепер повторила б це своє спостереження...?

— Маєш рацію Любо. Хоч не хочу тобі зробити прикристи, але думаю що краще бути відкритою у таких важливих справах.

— Отже Таїсо?

— Отже — мені тепер виглядає, що здебільшого, у вас є тільки зовнішні прикмети активності мурашок, чи бджіл.

— Чому тільки зовнішні?

— У вас є зовнішня метушня, акція, рух, зусилля, жертвенність часу і праці.

— Але?

— Але, Любо, часто нема того підставового, що у мурашки чи бджоли. Вони мають несвідомо велику, широку цілеспрямованість.

— А у нас мета є меншого масштабу?

— Саме так! Усі ваші комітетики, управи й прerinні товариства вмiють взірцево плянувати й вико-

нувати різномірні проекти, які не раз забирають кілька років праці і багато гроша.

— Але все це дещо відірвані справи, проекти?.

— Так, Любо, на жаль! Кольосальні зусилля, жертвенність на справи, які звичайно або є тільки для малої групи людей, або на досить короткотривалу мету, тому що не передбачають майбутнього.

— Маєш на думці нашу недавню манію купування народніх домів, чи будування великих церков у малесеньких громадах?.

— Хоч би й це. Часто ті доми куповано запізно. Та генерація молодих, що потребувала тих приміщень, звичайно там уже не є. А тепер нема для кого ті будинки держати.

— Що ж продавати їх?.

— Хто зна, може, деякі так! От хоча б за ті гроші висилати щорічно молодь літом на курси УВУ, чи УКУ, чи інші. Але будинки можна і треба консолідувати. Малі громади можуть ділитись одним спільним, тоді і самі будуть сильнішими, і молодь спільно при них довше задержиться.

— Тоді можна буде також бачити і сенс і потреби цілої громади у даному містечку, ні?.

— Тоді пляни і праця будуть більше подібними до муравлиної. Не забуваймо, що мурашки, чи бджоли виконують свої дрібні функції, як частину одної великої мети, одного великого пляну.. — доброго функціонування, безпеки і продовження цілого роду і "громади"!

— А у нас Таїсо?.

— У нас звичайно вся праця звернена на маленькі, маленькі замкнені потреби, без візії цілості. Кожне містечко, чи метрополія думає тільки про себе і про сьогодні. Тільки мій власний городець — і то на один сезон! Та ще й у власному гетті!.

— Так, часами ми існуємо тільки для свого гетта, і там і себе ховаємо, святкуючи бенкетами і люксовими пропам'ятними книгами, коли вже самі бачимо, що довгої майбутности не будемо мати.

— Ось я була на нарадах одного сестрицтва, яке вирішило майже за 10-тисяч купити нові лавки до церкви, бо теперішні вже незугарні. Вони не хотіли закупити українського молитовника до кожної лавки тепер, бо це не їх справа. Вони також відмовились дати навіть 500 дол. як допомогу на англomовний переклад творів письменника з їхнього міста.

— Так, Таїсо. Колись жіночі товариства спонзорували великі вартісні видання. Видані в Канаді пе-

реклади драм Лесі Українки — найкращий приклад.

— Ви маєте такі гарні статuti, змістовні резолюції ширших з'їздів. Мені здається, що коли б була вимога, чи й хоча б тільки звичай, щоб з початком кожного року завжди перечитати вголос на нарадах статут даної організації — то було б легше задержати перспективу цілості, коли плянується діяльність.

— Може б тоді ми також краще могли б вибирати пріоритети: що більше вартісне, на що давати своє зусилля, що буде більше корисним на майбутнє, а не тільки сьогодні. Так, Таїсо!?

— Так! Навіть якби ви перечитували також резолюції ваших загальних зборів, конференцій, то бачили б докладно, що того року треба ще зробити.

— І краще бачити б себе у системі цілої громади чи організації?

— Так як мурашки, чи бджоли! Тоді може б ми краще пам'ятали, що наша групка має виконати якусь функцію для цілої громади даного міста. Ми бачили б, яка роля товариства для системи у цілому краю.

— Одним словом, пам'ятати, що без мурашок, чи бджілок — себто інших товариств наше муравлище не буде існувати?

— Може, також ми вміли б дивитись на плян кожного товариства у системі нашого муравлища, нашої діяспори. А то часто виглядає, що кожна орга-

нізація існує тільки для себе, або щоб керувати, чи крутити іншими — що є також таким самим вузьким егоцентризмом.

— Ти бачиш нас як самозасліплених Таїсо.

— Не аж так гостро — але дещо засліплених, як це колись коням при бричці давали на очі заслони?.. І вони не знали куди їдуть?

— І так ми?.

— Часто і ви так виглядаєте. Дуже жертвенно і тяжко працюєте, але не знаєте куди їдете, де маєте бути завтра... .

— Таїсо і ти мені таке кажеш, саме коли я виїжджаю з Америки? Хочеш, щоб я на такій мінорній ноті кінчала свою участь в цьому журналі?.

— Любо — так, як робимо прислугу, коли приятелеві скажемо, що на спині роздерлася одіж — так для добра громади варто сказати, чого вона не видить. Наша громада жертвенна, працюювита і талановита може себе унапрямити, тому вона варта, щоб знати ці завваги.

Любов Калинович

Від редакції: Пані Л.К. виїздила з Америки тому на цім кінчиться ця рубрика. Та ми дальше тримаємо і приймаємо коментар до її телефонічних розмов. —

НЕ Є ТАК ПРОСТО З РІВНОПРАВНІСТЮ

Здавалося б, що вже на ту тему навіть не годиться говорити чи писати, бо це самозрозуміле в теперішньому світі, що повна рівноправність нас жінок з мужчинами це вже справа завершена.

А таки, коли приходиться до практики, то не є з тим так просто. В засаді всі цю рівноправність визнали, але раз-у-раз зустрічаємося із тим, що це визнання тільки "в засаді", а не в ділі.

Цікаво, що самі жінки не дуже в це вірять і своїми вчинками чи тільки у говоренні все ще сумніваються в те, що можуть вони багато виконати і на рівні із своїми чоловічими партнерами, а навіть часом краще за них. А якщо ми самі сумніваємося, то як можна вимагати, щоб мужчины не мали також подібних сумнівів?

Ось вам декілька прикладів. Недавно жалілася мені моя "фризієрка", що ще існує дуже багато жінок, які доконче хочуть, щоб їхню зачіску робив мужчина, бо мовляв вони це найкраще роблять.

Подібний брак довір'я зустрічаємо у поважнішій професії, а це лікарській, де також досі лікарі-жінки не здобувають такого довір'я як інші. Тут я вибрала випадкові дві професії, які не від сьогодні були поділені поміж обидвома полами. А що тут і шукати прикладів у тих нових для жінок професіях, які вони щойно від декількох років виконують? І йдеться не лише про фізично важкі професії (усі ми читали "бо-

ротьбу" жінок увійти до пожежних сторожей), але про різні технічні, фінансові та адміністраційні.

Чомусь все ще приймаємо зі здивуванням, як жінка виконує одну із таких праць задовільно і маємо щодо того певні сумніви.

"Подумайте" — "як вона це виконує" — чуємо не один раз здивоване ствердження.

Або ось каже вам добра знайома чи приятелька: "Ти якось дала собі з тим раду", і знова здивування у голосі.

Або завважують товариші праці: "Як це сталося, що вам так вдалося?" Навіть найближчі, власні діти уміють з ноткою сумніву запитати працюючу маму: "Як ти то робиш, що працюєш і то незле, бо досі її не втратила?"

Отже життя показує, що таки ще існують пересуди, а особливо коли йдеться про інтелектуальну рівноправність. А тим часом бачимо, що є певна частина жінок, які можуть зовсім легко дорівняти своїм чоловічим партнерам, а навіть їх перегнати. Коли шукати на це прикладів у нашому українському житті, то, здається, легко можемо найти багато. Треба лише старатися побороти сумніви у інших і у себе.

О-КА

ВІДПЛАТА ("Воєнний білет ч. 1.217.838")

Ще було темно, коли Гюльме і Фара попрощалися зі своїми і обережно почали спускатися по крутих схилах. Ішли дуже тихо, насторожено: не було чути майже ніяких кроків. Розвідка, яка складалася з кількох місцевих пастухів та інших хлопців, дала їм наказ і поради, як поводитися в дорозі, як дотримуватися найбільшої обережності. Як дві кицьки, м'яко ступаючи, уважно прислухаючись, вони переходили між скелями, непомітно пересуваючись від каменя до каменя. І одяг їх був майже такого кольору, як і оця місцевість: бура, строката, в дрібних плямках.

Світанок поволі вже почав показувати все довкола, і те, що близьке, і те, що даліше і зовсім далеке. На темному ще небі на заході далекі хребти, прикрашені снігом, вже яскраво світилися і жевріли рум'яними і синіми барвами. Вони вітали ранішнє сонце, якого ще довго не можна буде бачити тут, в цій досить тісній, глибокій долині. Туди даліше, ліворуч, ця долина ставала просторішою, і ріка текла спокійніше, розливалася ширше, вже не спішила, як тут, між скелями. Вона робила примхливі закрути, обходячи величезні камені і скелі, які стирчали з води і відбивалися цілком ясно в дзеркальних її плесах. Трохи далі, зараз же за рікою, пробігала бита дорога. Вона була не мощена, але їздити і ходити нею було нетрудно.

Одного разу Гюльме мало не зірвалася в прірву, так несподівано крутнувся під ногою круглий камінь. Ну, зовсім, як череп людини! Фара спритно підхопила її за талію і обидві зупинилися на хвилинку. Від несподіваного переляку серце гуло прискорено, і легкий піт росою висипав на носі і на чолі Гюльме.

— Не спіши так. Добре дивися під ноги, — зауважила, трохи повчачучи, старша Фара. — Не забувай, що сказав Ібрагім.

— Та я знаю. Але он там, — вона простягнула гарну тонку руку в напрямку недалекого закруту ріки, — мені здалося, що там я щось бачила.

— Я там нічого не бачу, — коротко заповірила її Фара.

Трохи перепочивши, вони знов почали спускатися до ріки. Та, вчепившись за гострий виступ, Фара сама, несподівано спинившись, тепер пильно приглядалася до чогось за рікою. В цей час Гюльме помалу сходила між великих кам'яних нагромоджень.

— Почекай! — гострим шепотом, мало не скрикнувши, покликкала вона свою товаришку. — Поглянь но... он там. Дивися туди.

Ріка і дорога робили несподіваний гострий закрут у цьому місці, бо стояло посеред води величезне скупчення масивних скель — і хто їх тут таких накидав? — і споза них, не поспішаючи, вилізли два посірілі від порохів, брудно-зелені танки. Їх довгі хоботи уперто тикали в простір вперед, самовпевнено показуючи напрям. Гюльме скоренько підбігла до Фари, притиснулася всім тілом до широкого загостреного каменя і допитливо дивилася туди, куди показувала Фара.

— А бачиш, я не помилялася. Мені привиділося, ніби щось таке переповзло між отих двох великих баранів... щось

таке... я не встигла роздивитися, бо якраз не побачила, що було у мене під ногами. А тепер їх тут є вже два.

— Почекаємо, — вирішила Фара. — Може їх буде більше. Побачимо, куди вони підуть. А може... чекай. — Вона з великим захопленням розглядала це несподіване явище. Танки стояли. — Я думаю, що вони прийшли на розвідку. Побачимо, що вони далі будуть робити. Стій тут, не рухайся.

Танки вийшли на відкриту дорогу і повільно посунули далі. За яких метрів 200 вони зупинилися. Тиша. Дівчата з затамованим подихом, боячись ворухнутися, не відривають очей від них. Танки стояли без руху досить довго. Потім, дуже повільно, відкрилися зверху люки і дві голови нараз показалися з-під квадратних покришок. Спокій. Тиша. Все далі та сама ранішня тиша. Дівчата прикипіли до свого каменя. Нарешті покришки відхилилися зовсім і ті перші двоє вилізли вже наверх, обернулися і щось почали говорити до середини. Поступово, обережно почали вилізати інші. Тепер всіх було шестеро. Четверо з них зіскочили на дорогу і почали дуже уважно розглядатися. Кожний тримав пістолю напоготові. Перших двоє, не поспішаючи, приєдналися до чотирьох. І от усі шестеро стояли купкою, говорили і оберталися на всі боки. Один з них скинув шкіряного шолома, обтер рукою лице і показав на ріку. Другий, низький і грубенький, відійшов від них і залишився між танками, щось показуючи назад на дорогу. Тоді решта пішли до берега, все ще розглядаючись і жваво розмовляючи.

Гюльме тряслася всім тілом. Її очі, широко розкриті, не могли відірватися від того, що вона тепер бачила. Фара тяжко дихала. Так, там були вороги. Їхні заляті вороги. Ось вони тут, перед ними, зі своїми машинами смерті, зі зброєю в руках... їх шестеро. І от такі ж самі були недавно у них у селі. Кричали, виганяли, стріляли без розбору... багато постріляли. Хто міг, тівав. Розбігалися і ховалися, де хто встиг і зумів. А тепер ось такі самі тут, перед ними, за рікою. Правда, до них далеко, ще досить далеко, але гострий зір дівчат досконало бачить їх, тих шістьох, озброєних. Страх і гнів потрясли Гюльме. Ось вони, їхні вороги і цілого їхнього рідного краю! Прийшли сюди зі зневагою, з ненавистю, зі злобою і... зуби її дрібно цокотіли, а в очах засвітився лихий вогник. В душі піднімалося звіряче бажання кинутися на них і знищити! Фара притримує її і тихенько шепоче на вухо:

— Спокійно, Гюльме. Тримайся тихо і не видай себе ні єдиним рухом. Будь дуже обережна. Я знаю щось. Ходім.

Гюльме не спускала очей з ворогів за рікою. Секунди і хвилини, як мохната черва, лізли, лоскочучи нерви і запираючи дух. Кров у скронях і в шиї відбиває тяжкий такт. В пам'яті ясно спалахують сценки недавньої візити "сураві" до їхньої оселі. В пекучих хвилях гніву пригадуються їй її кузинка з батьком, як вони мучилися і конали, проколоті багнетами. Пригадалися ворожі питання:

— Где ані? Где партізани? Где бандіти? Скажешь... скажешь?!

Далі — криваво-чорний туман переживань недавнього минулого і ще, як болючий додаток, отруйливий укол голки, сухий тріск за дверима, і тиша враз проковтнула усі інші звуки

тієї ж хвилини, — вони застрелили її меншого брата Зуля. Їдкі нестримні сльози на мить закривають зір Гюльме, перебивляють усе, що вона бачить за рікою, але вона зморгнула їх і рішуче пішла, поспішаючи за Фара. Треба непомітно і дуже тихо перейти, а може перелізти он за тими скелями... далі... далі пересунується аж он туди, де ріка відступає далі від дороги, робить круту петлю, а тамті великі камені заслоняють їх на якусь мить від танкістів. Туди ще далеко, добре-таки далеко, але ж треба дійти туди за всяку ціну. Нагоду цю не можна пропустити... подарувати ворогові оцю нагоду?! О, ні! Але й занадто поспішати невільно. Дівчата, як дві гадюки, перелазять від каменя до каменя, від скелі до другої, ховаються в кожен можливу тріщину або за виступ. Вони вважають на кожен найменшу можливість, все пам'ятаючи, що треба бути надзвичайно обережними і не зробити ані найменшого непотрібного звука. Фара гарячково поспішає, пересувається в звалищах, старається не зрушити ні одного камінця, щоб не тріснула ні одна стеблинка. Гюльме підганяє себе, не відстає, а думка встигнути тривожить її і додає сил поспішати за подругою, не відставати. Вона вже майже цілком зрозуміла замір своєї супутниці. Тільки б усе сталося так, як Фара задумала! От, тільки б... ще далеко, ах, як далеко! Чи ми встигнемо застукати їх усіх? Чи нам це вдасться?

До берега ріки залишалось вже зовсім недалеко. Від води тягнуло свіжістю, чудовою прохолодою. Непереможно хотілося напиться. Спрага дошкуляла дуже, але ж треба й поспішати. Нагода сама йшла в руки. Мета — он там! Їх обох тягне туди потужний магнет відплати.

* * *

Танкісти поволеньки, один по одному, оглядаючись на всі боки, спускалися до води. Дехто з них прислухувався, але все показувало, що тут було тихо, справді спокійно: ніщо не обіцяло якоїсь несподіванки серед цього розкішного ранку. Чиста прозора вода манила, кликала, обіцяла добрий відпочинок.

— Хоменко, ти добре вмієш плавати. Іди перший.

— А піду. Думаєш, що злякався? — і Хоменко скоро, вже не розглядаючись, почав роздягатися. Четверо інших нерішуче починають робити те саме.

Сонце сюди ще не скоро загляне, і тут панує прохолода: тінь лежала велика, широка і довга. А на протилежному березі повно світла, і сонце там починає вже припикати немилосердно. Це примушує всяку живу істоту шукати порятунку від його вогняних пестощів. Оце вже останні скелі, ще кілька розкиданих великих каменюк, і вже можна торкнутися простягнутою рукою животворного дзеркала ріки. Не зводячи очей з далекої мети, Фара скоренько загорнула долонею води і обережно ковтнула. Гюльме повторила це за нею. Від хвилювання пити хотілося страшенно! Краплі, які зривалися з рук і падали, здавалося їм, робили звук, який вороги напевно могли почути там, де один з них уже купався. Обидві були вже коло самої води і притупилися за горбатою розтрісканою кам'яною потворою. Ріка тут робила дуже крутий і вигідний для дівчат закрут довкола величезної скелі, яка виглядала як нерівна розколота баня. Вода тут була неглибока і засіяна численними каменями, які дозволяли перейти сухоніж на протилежний берег. І коли вони перейшли ріку, до танків залишалось зовсім недалеко.

Дві великі машини смерті спокійно і тихо стояли на дорозі. Але тут танкіст міг побачити їх кожної секунди. Залишалася зовсім близько самотня скеля, за якою можна було знайти тимчасове прикриття, і туди дівчата тихесенько

перебігли. Та на цьому місці теж не можна довше залишатися: їх можуть помітити ті, що вже у воді і бавляться там, як малі діти. Фара, як старша і більше досвідчена, наказує Гюльме не спускати очей з танків і солдат у воді, а сама кидає очима на всі боки з надією знайти якнайскорше щось для обох, щоб успішно виконати задумане. Просто перед ними, зараз же через дорогу, видно досить велике заглиблення, що його можна використати. Дивися, Фара, дивися, дівчино, добре, щоб як легка тінь непомітно проскочити туди, де надійний сховок, і з ним порятунок для них обох. Бо... помітять, тоді вже нікуди подітися. А доженуть легко, спіймають... а вже тоді — пропало все! Ні, не пропаде! Не мусить, не сміє пропасти! Мордатий, опецькуватий танкіст часом зиркне навколо і знов уважно колупається в танковій гусениці. І саме в таку мить, як сірий горобчик, пурхнула через дорогу відважна Фара. Ще одна щаслива удача мить і на знак Фари так само опинилася в заглибині і Гюльме. Тепер далі... далі, далі. Якнайскорше і як би зовсім непомітно, зовсім нечутно підлізти ззаду!. Он коло того танку, ліворуч... якраз там дуже вигідно: ніхто від річки не побачить і вартвий коло танків їх не помітить. І вони, не моргаючи, майже не дихаючи, лізуть. Це вже не дівчата. Це якісь дві хижі істоти, повні жорстокої, нелюдської помсти.

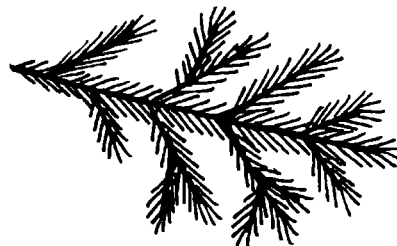
Ох, якби не те серце!... воно так колотиться, так гупає, що часом аж в очах рябіє!.. коли б не видало!... коли б тамті якось не помітили, не почули, як воно шалено і нестримно б'ється! Лізуть секунди палючі, гострі... лізуть і підганяють обох месниць. До цього танкіста вже залишається либонь півтора-два кроки... ш-ш-ш... тихо. Ось він схилився над своїм заняттям, зовсім близько перед Фара... схилився... його чорний шкіряний шолом лежить коло нього зовсім близько на гусениці, а сам він все намагається видовбати з неї цей упертий кусочок твердої засохлої глини. Фара вже не дихає зовсім... от секунда... і Гюльме... ні, це ось брат Фара... Мансур... забитий. Але його скривавлена рука з закарлюченими пальцями простягається до того танкіста... Що як солдат побачить оту руку! І Фара одним сильним підскоком вилітає ззаду і різким рухом блискавки ударяє чимсь блискучим, коротким в грубу шю. Ні зойку, ні найменшого руху — танкіст, як великий мішок, м'яко опускається на дорогу коло свого танка. Дві пістолі забитого вже в руках Фара. Справно. Тепер далі. На хвилинку Гюльме закріпилася, коли побачила яскраво-червоне пасмо, яке збігало по ковніру забитого на пісок дороги.

— Гюльме, тримай! — гостро шепнула Фара до товаришки і сунула їй в руки важку чорну річ. О, це була пістоля! Другу Фара гарячково приготувала до дії.

— Що ж мені робити з нею? Я не вмію... я не знаю...

— Тримай. Нікуди не клади. Тримай для мене. — І Фара спритним рухом відчепила від пояса мертвого танкіста гранату. — Тепер тихо!.. жодного руху. Я знаю, що ти не вмієш. Мовчи! Ні слова! — Вона притулила на секунду тремтячу долоню до уст Гюльме.

Продовження буде

ДАЛЬШИЙ КУЛІНАРНИЙ ФЕЙЛЕТОН

(про буковинські празникові "начинки" і їх варіанти)

Тому що моя покійна мама не могла сама дати ради багатющій роботі в господарстві, великій пасіці (що була "пасією" мого батька) і "літникам", що приїздили літом подихати добрим карпатським повітрям і звичайно в нас мешкали й харчувалися, то підшукувала собі "дівчину", що служила за буковинським звичаєм 1920-30 их років за таку платню, яку просто соромно назвати. Бідні дівчата, не маючи змоги заробітку, ішли на такі служби в надії, що в "панства" навчатися куховарити і провадити господарки.

Найкращі дівчата, твердила моя мати, були шипинівські, з Шипинець біля Кіцманя звідки походила і родина мого батька. Вони були дуже працюючі, чесні й надзвичайно "харні" — себто чисті. Я так і виросла з Калиною, Люсею, Дунькою і Санефтою, вони були ніби мої сестри, а мама трактувала мене не менше суворо, як їх (що мені тільки на добро вийшло!). Коли приходив місяць вересень, всі наші дівчата рвалися додому, бо в Шипинцях був "празник" на день Різдва преч. Діви Марії. При тому вони завжди згадували, що найкращий празниковий "смаколик", це "начинка", чого я довго не могла зрозуміти, бо начинкою в нас називали тільки ту мішанину намоченої в молоці булки, перетертої печінки, підсмаженої цибульки, яєць і всяких приправ, якою начинювали курей, качок, труханів, які аж не так рідко попадали і в нашу кухонну "руру" (малу піч). Виявилось, що празникова "начинка" з Шипинець була зовсім інша страва, вона жила немов легенда також в пам'яті інших північно-буковинських переселенців, що їх доля і шукання заробітків закинули в "Гуцулію", себто в південно-буковинські Карпати.

Щойно згодом моїй мамі вдалося встановити таємницю, як цю начинку підготовляють і в тому допомогла Калина, дівчина, яка жила у нас довгі роки, далека родичка мого батька, що сьогодні господарює в моїй рідній Бродині. Вона і створила варіант начинки, скомбінувавши традиційний "панський" спосіб печення начиненої птиці, з шипинівською начинкою народної кухні, і ту страву я собі дозволила назвати "Калиною", що трохи дико звучить для мого чоловіка, коли я кажу — сьогодні будемо їсти "Калину"...

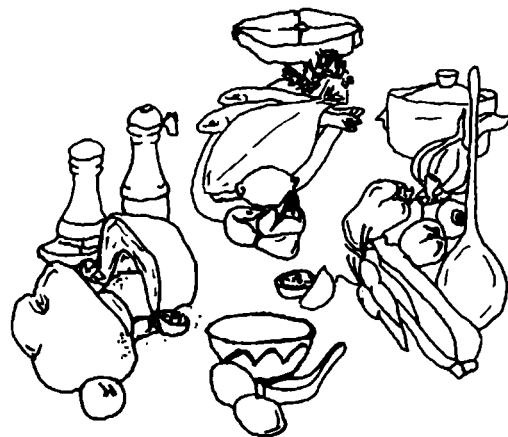
Можливо, що наша імітована "начинка" декому з північно-буковинських читачів видається неправдивою, тоді дуже прошу зробити поправку.

Начинка північно-буковинська з надпрутських сіл це курка начинена кукурудзяною мукою. Тому що в нас по селах різали колись тільки старих курей, що вже переставали нестися, то треба було вжити спеціального способу, щоб їх підготувати. Відомо, що їх м'ясо тверде й ликаве. Отже таку курку спершу патрала, лишали, щоб вона скрушіла, і ва-

рили в росолі півтори години. Після того варення, курку вибирали (у росолі варилися всякі додатки: морква, цибуля, петрушка, бібковий листок, цілі зернятка перцю). Коли курка вистигла, її начинювали такою начинкою: ¼ кіля кукурудзяної муки підсмажували на витоплених шкварках солонини, як на запражку. Ту гарячу муку заливали росолом з курки, доки вона не набухла ніби недоварена мамалига. Давали соли, перцю, бібк. листка. Тоді начинювали курку, зашивали і пхали у теплу піч, яку очевидно за старим звичаєм замащували, щоб не дійшов воздух до неї. Ми сьогодні можемо це досягнути нашими електричними печами, хоч запах не той, тому що мурована піч надає печиву і стравам специфічного неперевершеного аромату. Знов півтори години і курка виходила з печі м'ягенька, як масло. Смачного, дорогі празникові гості! Ясно, що однією куркою, а власливо "начинкою" їх не нагодуєш, у печі пеклося кілька курок-начинок...

Тепер до змодернізованої "Калини". Власне Калина мене навчила за моїх відвідин у Бродині, як можна стару курку, що відслужила своє, нанісши кілька років смачних яєць (не таких "ніяких" без смаку, як ми споживаємо з курячих фарм) спекти м'ягеньку і смачну.

Курку начинюється традиційною начинкою, яку я згадала вище. Її добре й густо зашивається і ставиться варити з росоловою приправою у великий горнець. Після 2 годин варення, курку вибирається з росолу, який можна зужити для різних зуп. Тоді курку слід злегка посолити, поперчити і обкласти тоненькими плястрами перерослої солонини (бейконом) і вставити в піч. Час від часу поливати гарячим росолом, останні півгодини лишити, щоб добре прирум'янилася. Спробуйте, відважні господині!

Вісті з Централі

Участь Союзу Українок Америки в нарадах Управи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Наради СФУЖО відбулися 27-го — 29-го листопада 1983 р. в Торонто. Участь в нарадах брали: Іванна Рожанковська — голова СУА, Теодозія Савицька, Марія Томоруг, Лідія Гладка, Наталія Даниленко — заступниці голови СУА, Марія Савчак — кореспонденційна секретарка СУА, Ірина Чайківська — пресова референтка СУА, що була обрана до Комісії Постанов наради.

Першого дня нарад, який мав святковий характер, доповідала про "100-річчя Українського Жіночого Руху" д-р Марта Богачевська Хомяк, авторка праці на цю тему, членка СУА. Висвітлення прозірок до історії українського жіночого руху з архіву СУА з коментарем перевела Любов Волинець, музейно-мистецька референтка СУА.

На нараді вибрано Іванну Рожанковську головою Статуткової Комісії СФУЖО. Союз Українок Америки взяв активну участь в IV Світовому Конгресі Вільних Українців, який відбувся в Торонто 30-го листопада до 4-го грудня 1983 р.

СУА репрезентували: голова СУА Іванна Рожанковська,

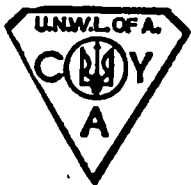
яка брала участь як член Секретаріату СКВУ з рамени СФУЖО, до речі, вона була теж головою Статуткової Комісії IV СКВУ; делегатки: Теодозія Савицька, Марія Томоруг — заступниці голови СУА, Марія Савчак — кореспонденційна секретарка СУА, член Верифікаційної Комісії на IV Конгресі СКВУ.

У "Свободі" з дня 30 листопада ц.р. число 227, ст. 5 поміщено листа Екзекутиви СУА від дня 26 жовтня ц.р. до Українсько-Американської Координаційної Ради.

Лист не був призначений до публікації і появився без порозуміння з Екзекутивою СУА.

6-ий Відділ СУА в Чикаго влаштовує христини Відділу. Бажаємо успіхів у праці в рямцях організації СУА.

Наталія Даниленко, заступниця голови СУА, репрезентувала СУА на бенкеті з нагоди 25-ліття філядельфійської Діацезії Української Католицької Церкви.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ 1983 Р. ВПЛИНУЛО:

65-ий Відділ СУА, Нью Бронсвік Н.Дж.	200.00 дол.
1-ий Відділ СУА, Нью Йорк, Н.Й.	100.00 дол.
В рубриці "Замість квітів, подяк, побажань"	120.00 дол.
Разом:	420.00 дол.

Досі вплинуло

Разом: 36.429.75 дол.

ПОДЯКА:

В подяці Родині, Приятелям і Знакомим за добро і поміч в тяжких хвилинах, складаю через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні 100.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької і 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга Салук з дітьми

З приводу смерті Еміліяна Йони, чоловіка нашої довголітньої членки Євгенії Йони пересилаємо наші вислови глибокого співчуття, а замість квітів на свіжу могилу складаємо 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Управа і членки 74-го Відділу СУА, Чикаго, Іл.

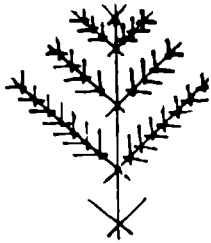

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

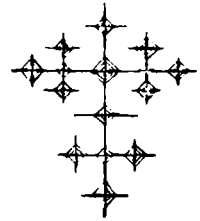
XXXV РІК ВИДАННЯ

ГРУДЕНЬ 1983

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

У цей святочний час, коли весь український народ з радістю вітає Боже Дитятко, пересилаємо всім нашим складовим організаціям і їх членству щирі побажання. Складаємо щирий привіт усьому українському народові, що бореться з переслідуванням на рідних землях. З великим жалем та співчуттям вітаємо також жінок-в'язнів, що в тюрмі чи на засланні зустрічають Різдно Христове.

Екзекутива
Світової Федерації Українських
Жіночих Організацій

ГОЛОВА СФУЖО В ЕВРОПІ

Голова СФУЖО відбула поїздки по Європі з нагоди скликання Європейської Конференції СФУЖО, щоб відвідати наші складові організації.

У дні 16-21-го вересня 1983 р. М. Квітковська відвідала Організацію Українських Жінок Великої Британії в Манчестері, де відбувалися загальні збори цієї організації і мала нагоду познайомитися з членками Головної Управи та делегатками 35-ти відділів. Опісля відвідала в Брадфорді Головну Управу другої складової організації СФУЖО — Товариство Українських Жінок ім. О. Теліги та мала зустріч з членками цієї околиці. Відвідала музеї цих організацій (у Манчестері та в Олдгамі). Під час короткого перебування в Лондоні відвідала Союз Українців Британії (СУБ) та Об'єднання Українців Вел. Британії. Перед виїздом до Мюнхену була коротко в Парижі,

де оглянула "Музей Людини", в якому є виставлені ляльки цілого світу та показують прозорки цих колекцій (про українську колекцію говорить М. Любінецька). На жаль, українська шафа не є добре устаткована і з нею мають проблеми наші українки у Франції.

У дні 24-26-го вересня Голова мала зустрічі з Управою і членством двох складових організацій у Німеччині: Об'єднання Українських Жінок Німеччини (Голова О. Штайнер) та Світське Апостольство Жінок Німеччини (Голова Я. Філь). В товаристві О. Штайнер відвідала Владика Кир Платона, Владика Володимира, Український Вільний Університет, де зустрілася з ректором В. Яновим і оглянула приміщення цієї славної нашої наукової інституції. В дні 27-го і 28-го вересня була в Швейцарії і мала зустріч з управою найновішої складової організації СФУЖО, Українського Жіночого Товариства Швейцарії (голова Нижанківська). Зустріч відбулася в гостинному домі секретарки організації, Х. Кишакевич-Качалуби (Шале "тембіта").

ДАТКИ З РІЗНИХ НАГОД

Старша жертвенна членка 22-го Відділу СУА Софія Сокологорська подарувала на потреби Відділу 200.00 дол.

Управа рішила ці гроші передати до Централі з таким призначенням:

100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та
100.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА до Бразилії.

Всім членкам 47-го Відділу СУА дужедякую за щирі побажання скорого повороту до здоров'я та пересилаю 10.00 дол. на Український Музей і 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

90-ий Відділ СУА у Філадельфії складає 1,000.00 дол. на Пресовий Фонд з нагоди 40-літнього існування журналу "Наше Життя".

30-го вересня прибула до Бельгії в товаристві делегаток з Франції на Європейську Конференцію СФУЖО в дні 1-го і 2-го жовтня 1983 р. Тут мала нагоду зустрічі зі всіма делегатками та Головними Управами і делегатками 5-ти відділів Об'єднання Українок Бельгії (Голова С. Сидор).

На закінчення поїздки прибула до Парижу де в дні 3-5-го жовтня 1983 р. мала зустріч і з управою та членками Союзу Українок Франції (Голова М. Митрович). В товаристві М. Митрович, Л. Вітошинської і П. Генік, відвідала українську церкву та редакцію часопису "Українське слово".

Відвідини Голови СФУЖО складових організацій в європейських країнах дали нагоду познайомитися з ними та скріпити взаємовідносини

КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕЗІ ЗА РІК 1982/83.

Зліва: перший ряд, Г. Майба — фін. секретарка, П. Літинська — 2 заст. голови, Л. Чайківська — голова Крайової Управи, Я. Паламарчук — голова, Д. Черевик — устп. голова, О. Коваль — 1 заст. голови, М. Журовська — рек. секретарка, С. Білий — корес. секретарка; другий ряд: (зліва) К. Продун, А. Торб'як, Г. Кінаш, А. Гриценко, А. Каптії, С. Керелюк, А. Івончук, П. Шекмар, О. Чемерис і Г. Онуфрійчук; третій ряд: М. Лехмен, С. Залозецька, А. Луцан, Ст. Карпа, О. Гаврилук, Т. Гавришків, Н. Шаварська, І. Хроняк, О. Климчук і А. Конюк.

Успішна праця кожної організації, а зокрема Комітету Українок Канади, залежить від здібності голови та від співпраці представниць.

Варт пригадати те, що Відділ почав діяльність допомогою у формуванні міжетнічної ковдри. Цим проектом займався минулого і цього року Манітобський Комітет Багатокультурності. Кожна етнічна група була зобов'язана вишити кусок матеріалу на якому були танцюристи тієї групи. Минулого року таку ковдру подаровано для Міжнародного Центру, а в цьому році подібну ковдру подаровано під час "Канада Дей", 1-го липня Манітобському Архівові. Обидва рази старанно та по-мистецьки виконала шиття членка КУК пані Емілія Масло, за що наш Відділ щиро їй вдячний.

В ході місяця квітня Відділ підготовлявся до різних імпрез, які відбувалися в місяці травні, а саме:

1. Річний чай Інституту Сліпців.
2. Прийняття Міжнародного Центру для дюдей, які в ньому безплатно працюють.
3. Фестиваль Мистецтва і Харчів, влаштований Вінніпезкою Галереєю Мистецтва.
4. "Українське Весілля", яке ми спровадили з Давфину, при фінансовій допомозі Шевченківської Фундації в сумі 1,000.00 дол. Відбулося в театрі Плейгавз 30-го травня 1982 року. Членки збирали гроші на оголошення до програмок, продавали квитки і зараз після імпрези гостили наших гостей з Давфину чайком в Осередку Культури і Освіти.

26-го червня брали участь в церемонії підняття прапора коло Міської залі "Ситі Гол", а також брали участь у "Канада Дей" 1-го липня де українська молодь виступала з танцями.

В місяці червні відбулось з вечерею в Норлендер готелі наше останнє засідання перед вакаціями. На цьому засіданню була присутня голова Крайової Управи пані Люба Чайківська, яка виголосила цікаву доповідь, а група дівчат "Троянда" заспівали кілька пісень.

Відділ КУК в літі мав вакації та не відбував засідання два місяці, але під час вакацій підготовлявся до Фольклорами, яка відбулась 8-14 серпня. В Павільоні "Київ" наш Відділ улаштував виставку вишивок різними стібами та показ традиційного печива. В жовтні 1982 р. Відділ брав участь у Громадському Дні, який відбувся в Державному будинку та згодом брав участь у Міжнародному Дні в Грент Парк Плаза, де

зорганізував мистецьку виставку і продаж печива. Українська молодь виконала теж кілька танців. В кінці жовтня голова Відділу їздила на річну Конференцію КУК в Торонті, де склала звіт про діяльність Відділу.

В листопаді 1982 р. Відділ КУК улаштував "Річний чай" в залі при Церкві Св. Миколая при вул. Арлінгтон, який пройшов з повним успіхом.

Членки Відділу збирали одяг, який вислали до Бразилії в 7 пакунках. Представниця Відділу брала участь у святкуванні 77-річчя "Просвіти", а також голова Відділу була на Срібному Ювілею Дому Св. Родина. В грудні Відділ КУК взяв участь в діточій забаві в Міжнародному Центрі. Після Різдвяних святкувань Відділ улаштував перекуску в Клубі Добрих Сусідів та взяв участь в забаві Св. Валентина в Міжнародному Центрі. Крім того Відділ вислав двох представниць на Конференцію Жінки Емшгрантки. Однією із найважливіших праць цього року було виготовлення правильника для Відділу КУК. Згаданий правильник затвердила Крайова Управа Комітету Українок Канади 16-го лютого 1983 року.

В неділю 27-го лютого Відділ улаштував Свято Героїнь в залі Катедри Пресвятої Тройці з відповідною програмою. Святочну доповідь виголосила пані Оксана Шулякевич. Свято пройшло з гарним успіхом.

2-го березня 1983 року відбувся "Етнічний день" у Вінніпезькому Університеті і наш Відділ улаштував там мистецьку виставку.

Манітобський Комітет Багатокультурності, який існує при Міжнародному Центрі, приготував до друку куховарську книжку, в якій будуть приписи різних народів, Відділ КУК подбав, щоб у згаданій книжці були також приписи традиційних українських страв.

Як у минулих роках, так і в цьому році наш Відділ не забув скласти пожертви українським установам.

Разом пожертвовано 3,415.00 дол.

Проминув рік праці, яка відбулася в повній згоді, зрозумінню та співпраці всіх представниць організацій, що належать до Відділу КУК і за це всім членкам, а зокрема голові Д. Черевик велика подяка.

Галина Онуфрійчук,
пресова референтка

ПРАЦІВНИЦЯ МІСЬКОЇ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Ми зустрілися вперше у бібліотеці Менор Коледжу. Проф. Наталія Котович представляє мені молоду людину:

— Це пані Марта. Знаю її вже вісім років. Вона скромна, повна посвяти, так багато допомагає нашим старшим віком людям.

Подаю руку привітній пані, запрошуюю сідати і прошу її, щоб розказала дещо про себе.

— Я, Марта Василина, заміжня Арнольд. Народилася в Станиславіві. Після війни, з переселеного табору в Міттенвальді приїхала з батьками до Америки в 1949 році і поселилася у Дітроїті. Там закінчила дівочу середню школу — Girls Catholic Central High ґршшд. Ступінь бакалавра зі стислих наук осягнула на Eastern Michigan ґтшм. і дев'ять років викладала математику в Junior High School.

Поселившись у Фліядельфії, працювала як "сабститут тічер".

Вісім років тому у бюлетені Катедри Непорочного Зачаття прочитала оголошення, що потрібний працівник суспільної опіки, який володіє англійською та українською мовами. Пригадуючи, як дідусь о. Андрій Василина завжди наголошував пошану до старших і поміч німечним, довго не думала і зголосилася на працю суспільної опіки.

Марта працювала в Senior Wheels Уфье, як координатор суспільної служ-

Марта Василина Арнольд

би для старших віком, які живуть вдома. Senior Wheels East це організація, через яку федеральний уряд дає гроші для старших віком, німечних, які з причин слабого фізичного чи психічного здоров'я не можуть вийти з хати. Марта відвідувала таких осіб, розглядала ситуацію — якої помочи даній людині потрібно — чи грошевої, чи медсестри, чи лікаря психіатра.

— Чи ви знаєте, які є надужиття в наших українських родинах? Як діти знушануться над старшими батьками? — зворушена Марта звертається до мене і продовжує:

— Ми звикли до думки, що в наших українських родинах не існують жадні проблеми, буцім то ми відпорні до всього, що торкається людського життя. Нам ніхто не допоможе, якщо ми нікому не скажемо. Ми мусимо вийти з чотирьох стін і шукати поради чи розв'язки пекучих проблем. Це конечно потрібне для фізичного й ментального здоров'я одиниць і громади. Наші старші віком не хочуть чи соромляться допомоги. А це зовсім неслухно. — Чи багато старших віком знають, що їм правно належить від американського уряду? Чи знають, що після 65 року життя право їзди автвом коштує лишень 10.00 дол.? Що харчі, які роздають це не "велфер", це не данина, — це їм правно належить з федерального уряду на старші літа, за роки їхньої праці?

Щоб таке бюро, як Senior Wheels очолював українець, мусить бути, крім бюро, ще три центри старших віком, які говорять українською мовою. Ми мусимо старатися, щоб як і другі національності, ми мали своїх українських представників у міських чи федеральних установах.

Марта, її муж Роберт Арнольд, інженер консультант для Амтрек і доня Наталка, живуть у Дрексел ґіл. Наталка належить до Пласту і є ученицею Рідної Школи.

Бажаємо пані Марті багато успіхів у її корисній праці на будуче.

А. М.

ПОПРАВКИ І ДОПОВНЕННЯ

Прошу Редакцію "Нашого Життя" вмістити наступні поправки й доповнення до моєї рецензії на твір Олени Звичайної "Ти", вміщеної в числі 7-1983, ст. 17, "Наше Життя".

Прошу Редакцію і ВШ Читачів "Нашого Життя" прийняти це моє прохання вибачити мені за деякі неточності в моїй рецензії, спричинені недостатнім використанням усіх даних про творчість О. Звичайної, а тим самим за мої авторські недогляди. Отож прошу внести такі поправки і доповнення:

1. Моєю помилкою було аж двічі називати героїню твору Віру "студенткою"; вона офіційно не могла бути в той час студенткою ВІНО, з двох причин: бо її батька-петлюривця було розстріляно в ЧК, і вона ще не досягнула 18 років. То в РСФСР досить було мати 17 років для вступу в коло студентів, а в УССР — 18.

2. Не треба було згадувати сл.п. чоловіка письменниці, як співавтора: мовляв, твір "Ворог народу" було написано спільною літературною працею. Він лише розказував авторці про свої застрашливо-тяжкі переживання в ролі в'язня на Колимі, а зміст його правдивої розповіді О. Звичайна оформила літературно.

3. Слід було згадати про те, що 2-томовий твір "Ворог

народу" був двічі відзначений першими літературними нагородами: на конкурсах в Європі (Мюнхен) — 1948 р. і в Америці (Чікаґо) — 1967 р. — в різних складах журі конкурсів. Це покищо єдиний український літературний твір двічі нагороджений першою премією у вільному світі.

4. Вулиця Велика Васильківська в Києві є продовженням Хрещатика і не була "болотистою", як у мене помилково зазначено.

5. У моїм тексті не було подано назв усіх творів О. Звичайної, які вже видано книжками, і які вона писала завжди самостійно; отже, подаю тепер усі назви книжок авторства О. Звичайної: "Золотий потічок", "Селянська санаторія", "Миргородський ярмарок", "Оглянувшись назад", "Страх" (двотомовий роман), "Ворог народу" (двотомова повість) і "Ти". Це в сумі своїй дає майже 3000 друкованих сторінок.

Одночасно прилюдно прошу вибачення від авторки твору "Ти" Олени Звичайної за деякі недогляди й неточності в моїй рецензії на її повість "Ти", що вийшла друком у кінці 1982 р. з нагоди 40-річчя її літературної діяльності.

Дякую за увагу.

З пошаною

Н. Пазуняк

"НАШЕ ЖИТТЯ"

ЗМІСТ XL РІЧНИКА ЗА 1983 РІК

АРХЕОЛОГІЯ, ЕТНОГРАФІЯ, МУЗЕЙ

Баяк, Т.О.: "Неопалима купина" (Уривок з описів церков Львівської Области)	5	10
Бурчинська Л.: При розгляді народного мистецтва	11	6
Воропай, О.: На слідах народніх звичаїв і зілля Свят-Вечір	7	2
Писанки Галицької Волині	11	3
Пісні на Івана Купала	4	3
Шумовський, о. д-р проф. Ю.: В пам'ять поляглих і на згадку козацької слави	7	3
	1	10

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Виставка "Українські килими"	9	11
Вісті Українського Музею: ч.1 ст.13; ч.2 ст.11; ч.3 ст.7; ч.4 ст.14; ч.5 ст.8; ч.6 ст.12; ч.7 ст.6; ч.8 ст.9; ч.9 ст.10;	11	8
Дарунки для У.М.: ч.3 ст.7; ч.4 ст.14;	9	12
Дарунки для Крамнички: ч.2 ст.11; ч.3 ст.7; ч.4 ст.31; ч.6 ст.13;	9	12
Дарунки до бібліотеки У.М.: ч.3 ст.7; ч.4 ст.31	9	обкл.
Дарунки до Колекції Фотографій: ч.2 ст.11; ч.3 ст.7; ч.6 ст.13 ч.4 ст.31; ч.5 ст.8; ч.6 ст.24	9	обкл.
Пожертви на Український Музей: ч.1 ст.13; ч.2 ст.11; ч.3 ст.7; ч.4 ст.14; ч.5 ст.8; ч.6 ст.12; ч.7 ст.6; ч.8 ст.9; ч.9 ст.11; ч.10 ст.10, 22	11	8
Український рушник на картці ЮНІСЕФ	9	11

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ч.1 ст.18; ч.2 ст.18; ч.3 ст.15; ч.4 ст.16; ч.5 ст.16; ч.6 ст.18; ч.7 ст.23; ч.8 ст.17; ч.9 ст.18; ч.10 ст.18	11	17
Вісті Конвенційного Комітету О. Процюк	9	19
Вітаємо нових членок: ч.1 ст.18; ч.2 ст.18; ч.3 ст.15; ч.7 ст.23; ч.8 ст.17, 18; ч.11 ст.2	10	18

ВИШИВКА, ГОРОДНИЦТВО, ХАРЧУВАННЯ

ВИШИВКА

Блюзка з калиною	7	28
Вишивана скатерть	5	26
Вишиваний настільник	1	27
Вишивані суконочки	9	26
Вишивані завіски	11	31
Епітрахиль	4	23
Киптар із України	3	27
Л.Б.: Завертана низь	8	31

ВЗОРИ НА ОБКЛАДИНКАХ (рисувала О. Трачук)

Буковинські взори із збірки д-ра К.Б.Г. Рогозського	7	обкл.
---	---	-------

Взір з напрестольного обруса. Із збірки д-ра К.Б.Г. Рогозінського	4.	ст.
Волинські взори із збірки о. д-ра Ю. Шумовського: ч.2 обкл. ч.3 обкл.; ч.4 обкл.;	1	обкл.
Вустановка жіночої сорочки Гуцульщина	5	обкл.
Вустановка жіночої сорочки. Низинка. Покуття	8	обкл.
Вустановка жіночої сорочки. Низинка. Покуття	9	обкл.
Вустановка жіночої сорочки. Низинка. Покуття	10	обкл.
Вустановка жіночої сорочки. Низинка. Покуття	11	обкл.
Холмський взір із збірки Музею Н.Т.Ш. у Львові	6	обкл.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

Нат.: ч.2 ст. 26; ч.3 ст.17; ч.4 ст.22; ч.5 ст.25; ч.6 ст.24; ч.7 ст.29; ч.9 ст.28; ч.10 ст.26	11	33
Цимбаліста, М.: Як зберігати красу осіннього листя	2	26

ХАРЧУВАННЯ

Воловина (Яловичина) з городиною	6	24
Горбач А. Г.: Кулінарний фейлетон: ч.7, ст.22	11	10
Гриців, Л.: Городина	1	28
Риба	2	27
Великоднє печиво	3	26
Відсвіжуючі овочеві напінки	4	22
Салатки в галареті	7	29
Кабачковий сезон	9	28
Страви з яблуками	10	26
Навроцька, Х.: Прошений влітку обід на 6 осіб	5	25

ЖІНОЧИЙ РУХ, СУА [ПОДІЇ, ПРОБЛЕМИ]

Барагура, М.: СУА перевидає "Перший Вінок" — жіночий альманах із 1887 р.	4.	ст.
Відзначення жінок за досягнення	6	9
Гладка, Л.: Українки на 92-ій Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів	8	18
	7	4

ДІЯЛЬНІСТЬ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ:

Засідання Головної Управи СУА. Ухвали		
I. Чайківська	10	5
Конференція Голів Окружної Управи	6	11
Міжокружна Конференція С.У. в Дітроїті	8	12
Перша стипендистка Стипендійного Фонду СУА ім. Еви Сташків (д-р М. Богачевська-Хомяк)	8	3
I. Чайківська. Ухвали Конференції Голів Окружної Управи	6	11
Міжокружні конференції	6	18
Записки М. Богачевської-Хомяк про її книжку з історії українського жіночого руху	8	3
Звернення до учасниць Всеукраїнської Жіночої Конференції у Станиславові ч.2 ст.5	3	19
Інтерв'ю: Адміністрація "Нашого Життя" про свої турботи...	2	14
Конкурс на стипендії	1	9

КОНФЕРЕНЦІЇ "УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ":

Богачевська-Хом'як, М.: Українська жінка у двох світах	2	2
Гельб'іг, М.: Українська жінка у власному підприємстві	7	10
Драган, К.: Жінка й праця — доповідь на Конференції	8	4
Кутко, Г.: Підсумки панелів Конференції "Українська жінка у двох світах": доповідь під час відкриття Конференції	1	8
Куровицька, І.: Звідомлення із засідання управи Національної Ради Жінок США	6	10
Любинецька, Ф.: Українська жінка і українська школа	7	16
На передодні століття українського жіночого руху	8	2
Об'єднання Українок Бельгії: Наші садочки! (Садочки Льеж-Серен, Лімбург, Шарлеруа, Вам)	2	16
Поритко, І.: Наше жіноцтво напередодні нової доби	10	2
Річні збори відділу комітету українців Канади у Вінніпезі	6	15
Савицька, Т.: Відвідини Відділів СУА	10	16
Світовий Конгрес Союзу Католицьких Жінок	10	5
Ювілей інж. Л. Бурачинської — почесної голови СУА	5	12

ГУТІРКИ, ВІДГУКИ, ЛИСТУВАННЯ, НОВИНКИ, ПРИВІТИ

Великодні привіти	4	ст. 1,2,13
Відкриття картини "Хрищення Руси-України" роботи Ю. Козака	3	18
Від редакції ч.2 ст.27; ч.3 ст.21	4	13
Вітаємо нових членок: ч.1 ст.18; ч.2 ст.18; ч.3 ст.15; ч.4 ст.5; ч.7 ст.23; ч.8 ст.17, 18;	10	18

ДОПОМОЖІТЬ РОСТИКОВІ!

Гладка, Л.: Краплина оливи до вогню гуманності — справа Ростика	5	20
Допоможіть Ростикові!	3	9
М.Д.: Діти — Ростикові...	6	20
Плями на сонці	8	8
Ростик у шпиталі	9	16
У.Л.: А я ту...у...ут	8	6
Дорога пані Л. Калинович	4	12
Е.П.: Поминки на Бавнд Бруку	7	21
Замість квітів: ч.1 ст.33,36; ч.2 ст.33,36; обкл.; ч.3 ст.33,36; ч.4 ст.31; ч. 5 ст.32,36; ч. 6 ст.32,36; ч.7 ст.44; ч.8 ст.36; ч.9 ст.31,32, 33; ч.10 ст.19,22,36	11	44
Заремба, О.: На старості літ — де знайти притулок?	3	20
З'їзд "Українська молодь Христові"	7	7
З листів до редакції ч.2 ст.9	10	16

З нагоди: ч.3 ст.29,32; ч.6 ст.24,28; ч.8 ст.17; ч. 9 ст. 19, 30	10	33
І.Д.: Про принципи і вчинки...	8	14
Інтерв'ю: Адміністрація "Н.Ж." про свої турботи...	2	14
Караванський, Н.С.: Протест проти вживання свідчень	5	20
Караванський, С. і Строката Н.: Звернення до української громади	2	10
Конкурс для дітей і молоді. Книжка з нагоди 1000-ліття хрищення Руси-України ч.1 ст. 5	3	18
КОНКУРС КОВАЛЕВИХ: ч.1 ст.22; ч.2 ст.5, ч.4 ст.4, ч.5 ст.4, ч.6 ст.6,8,	10	4
Плющ, Л.: Комітетові конкурсу фонду ім. Л. і П. Ковалевих СУА	6	8
Прицак, проф. О.: Чому я вибрав тему Походження Руси?	5	5
У.Л.: Вручення Нагород конкурсів Л. і П. Ковалевих	4	4
Шевченко, д-р І.: Слово під час вручення нагород з фонду ім. Л. і П. Ковалевих	5	4
Марта: Лист до матері	5	2
Лист Йосифа Патріярха і Кардинала до 1-го Від. СУА	6	29
Лист до Й. Гірняка	10	11
На нас глядить Україна!	5	2
Наші градуантки: Раїса Мороз	3	17
Ірена Марія Даниш	6	13
Ляріса Гнатів	11	31
Наші стипендисти: о. Йосиф Ваврик, Мирон Галицький, Олена Гардаш	7	19
Новинка — ювілейна книжка 24-го Від. СУА "Н.Ж." шукає спонзорів для передплат журналу	2	26
О-КА: Найкращий подарунок	1	7
"Шукаю старшої жінки"...	2	12
Де шукати поради і потіхи?	3	10
Під Великдень	4	13
Жіночі вакації	6	15
А що ми, бабуні, залишимо нашим внукам?	7	21
А як є з нашими садочками	8	14
Батьки, яких практично немає	9	15
Чому не вміємо думати наперед	10	8
Не так просто з рівноправністю	11	13
Калинович Л.: Тільки між нами і телефоном		
Відходять мисткині кулінарної штуки, а чи якась книжка їх заступить?	1	15
Нема рівноправності чи — зарадности?	3	11
Слабості малих містечок	4	12
Люблю — але не одружусь....!	5	15
Скільки зусиль на яку справу?	6	14
Хто має право називатися українцем — і толерантність...	8	13
Скільки українців допомагало своїм ближнім — жидам?	9	14
Ніби знаємо все про українське весілля	10	14
Бачити себе в дзеркалі — у маленьким городчику	11	12
Осередок листування: ч. 1 ст. 16; ч. 2 ст. 13; ч. 3 ст. 21; ч. 4 ст. 15; ч. 5 ст. 20; ч. 6 ст. 13	8	22

Пише сільський учитель з України	5	2
Пігуляк, К.: А наші родини меншають	2	12
Подяки: ч. 1 ст. 2, 17, 20; ч. 2 ст. 15, 28; ч. 3 ст. 11, 32; ч. 4 ст. 31; ч. 5 ст. 31; ч. 6 ст. 28, 30; ч. 8 ст. 18; ч. 9 ст. 22, 30;	10	4
Привіти: Різдвяні привіти	11	1, 2
Привіти Лясі Старосольській з днем уродин	4	5, 6
Приятеля в біді пізнати	3	9
Репрезентантка "Н.Ж." на Балю Преси — Александра Пясецька	10	11
Спонзори передплат "Н.Ж."	2	15
Справлення помилок: Спростовання: ч. 2 ст. 31; ч. 7 ст. 23; ч. 8 ст. 33; ч. 9 ст. 12	11	
Тільки між нами і телефоном: Відгуки: Івахів Д.	7	20
Українські вірші зі заслання німецькою мовою	9	15
У.Л.: Не забути нам Оленки	5	13
Зустріч у Мюнхені	11	30
Цегельська, Л.: Магістерський речиталь Марії Бах	8	8
Цінна платівка	1	28

КНИЖКИ, РЕЦЕНЗІЇ, СТАТТІ, НОТАТКИ

НАША ОБКЛАДИНКА ч.2 ст.27	4	3
ВСТУПНІ СТАТТІ		
У.Л.: Між минулим і майбутнім	1	1
Щоб любити Україну	2	1
За мною стоїть Україна	3	1
Ціна свободи віри і слова!	4	1
Про любов не тільки материнську	5	1
Чому приязнь зірвалась? Чому на її місце ворожнеча?	6	1
Стосувати вчинки до принципів, чи навпаки?	7	1
Час і його вимір	8	1
Чи ростемо, коли принижуємо інших	10	1
Чи ми пережили цей рік, чи його промарнували?	11	

СТАТТІ

Гніздовський, Я.: XIX Міжнародний Конгрес Екслібрісів в Оксфорді	2	6
Лукашевич-Полон, О.: Мандрівка в сучасний Істамбул — Старинний Царгород	8	11
Письмо — послання Митрополита А. Шептицького	10	2
Поритко, І.: Наше жіноцтво напередодні нової доби	10	2
Рожанковська, І.: Світ байдуже дивився на смерть мільйонів	9	1
Сеник, Н.: Українська мова в українській родині	3	2
Сеньків, І.: Як Федькович став на старість ворожитом та астрологом	7	8
Шумовський, о. д-р проф. Ю.: В пам'ять поляглих і на згадку козацької слави	1	10

КНИЖКИ:

Лев, В.: Що читати? — І. Савицька: Ой верше мій, верше...	3	12
Луцька-Андрушків, С.: Що читати? — В. Барагура: Калиновий міст	8	15
Надіслані книжки: ч.2 ст.30	7	17
Новий журнал — "Українська музика"	3	13
Озвучені книжки для українських незрячих	3	10
Пазуняк, Н.: Що читати? — О. Звичайна: "Ти"	7	17
Поправки і доповнення	11	20

50-ЛІТТЯ ГОЛОДУ — 1933 Р.

50-ліття голодової смерті сім мільйонів українців:	5	3
Відзначення пам'яті великого голоду на Україні	9	19
Вісті з Союзу Українок — "До жіноцтва всього культурного світу!"	9	4
Дражко, В.: Червень 1933-го	6	2
Протиголодова маніфестація у Вашингтоні 2-го жовтня 1983 р.	10	21
Рожанковська, І.: Світ байдуже дивився на смерть мільйонів	9	1
Уривки листів — відповідей на посилки і листи з Америки	9	2
Фрагменти із спогадів Клавдії Буревій-Сапоровської (в обробці Оксани Буревій)	9	6

ПОЕЗІЯ

Баюк, Т.: "Неопалима купина"	4.	ст.
Білик М. : Ода нашим професорам	5	10
Бойко, В.: Відлуння пам'яті	11	31
Голод, М.: Подзвінне	6	14
Не питай	1	12
Не йди	1	12
Маріяшка	2	10
Бібліотека	7	17
Мої очі	7	17
Якби вчорашній день	8	16
Горбаль, М.: Святий Павло написав листи Таку масу тепла	4	7
Гординський, С.: Листопад	4	7
Кмета-Ічнянський, Ів.: Видиво незабутне	10	1
Кравців, Б.: Пам'ять	5	1
Когут, З.: Рік 1933	7	15
Лвицька-Холодна, Н.: Внукам	9	5
Осадчий, М.: Батьківщино, кров моя беззвука	3	3
А ростуть калини по обніжках	6	1
Пісні на Івана Купала	7	16
Плужник, Є.: Люблю в уяві	7	3
Ні словечка йому не сказав старий	2	1
Падає з дерев пожовкле листя	7	1
Прилетіла ластівонька	8	20
Світличний, І.: Тюрма	1	2
Стус, В.: Жовтава більше, ніж зелена	4	1
Тичина, П.: І являвся мені Господь	6	1
Українка, Л.: Де ті струни...	4	3
Горить моє серце...	5	3
Черень, Г.: Десятиліття	9	1
	3	29

Чиж, М.: Тіні	3	6
Шевченко, Т.: Мені однаково	3	1
Щербак, М.: Весняні сни	7	14
Юст: Птах часу...	8	1

ПОСТАТІ, ІНТЕРВ'Ю

А.М.: Заслужене вісімдесятиліття (Лідія Бурачинська)	4	ст.
Працівниця суспільної опіки	8	5
Гнатчук, І.: В пам'ять Соні Лаголи	11	11
Голоси з "того світу" — про Василя Стуса з листа Оксани Мешко	2	31
Демидчук-Чучман. Мій спомин	10	7
Дибко, І.: Згадаймо Наталену Королеву	11	9
Залеська Онишкевич, Л.М.Л.: Леонід Плющ — лавреат Літературного Конкурсу Л. і П. Ковалевих	7	5
Ірина з Шухевичів Любчакова	6	6
Ксеня Марія Микласевич-Антипів	10	10
Лоза, М.: Анна Качор	8	2
Любович, У.: Катерина з Коссаків-Рубчакова	5	14
Наша обкладинка:	4	8
Копач, О.: Сильветка сучасниці (Г. Новаківська)	3	4
Про Оксану Мешко	6	3
У.Л.: Уляна Богачевська розказує про оперу в Санта Фе	7	18
Яремчук, К.: Дещо із життя Анни Джарвис	5	13

ОБОРОНА В'ЯЗНИВ, ДИСИДЕНТИ, УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА ГРУПА

Вітаємо з уродинами: ч.1 ст.4; ч.2 ст.9; ч.3 ст.14; ч.4 ст.6; ч.5 ст.12; ч.6 ст.5; ч.7 ст.12; ч.8 ст.10; ч.9 ст.13; ч.10 ст. 9	4	ст.
В'язні табору 36, Кучино: Відкритий лист до папи римського Івана-Павла II	11	10
3 листа Оксани Мешко, 5-го серпня 1983 р.	4	7
Морсіглю, Н.А.: В обороні Юрія Шухевича	10	7
Переслідування аж до смерти за відзначення похоронів Т. Шевченка: Мешко, О.: Михайлові Мельникові наше надгробне слово	3	8
Про Оксану Мешко	5	9
Стус, В.: Із табірних записок	6	3
	10	6

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Баран, Ольга з Кульматичьких	9	32
Борис-Галл, Кліментина	6	32
Винницька, Ірина з Харкових	1	32
Головко, Ольга	4	29
Грещук, Сестра Павліна	2	32
Кізіма, Анна	7	44
Кіндзерява-Пастухів, Пані-матка Катерина	10	36
Кобель, Я.	11	44
Комарницька, Гаврилук, Марія	1	32
Костишин, Анна	4	30
Лагола, Соня ч. 1 ст. 32; ч. 2 ст. 31	6	32
Липка, С.	11	44

Мариняк, Марія	2	20
Миська, Євгенія	5	32
Недвід, Анастасія	2	32
Паславська, Анна	2	31
Патра, Анна	2	32
Ставнича, Михайлина з федевих	4	29
Старух, Софія	9	31
Деодорович, Віра з Хижняків	4	30
Федьків, Евфрозина Розалія	2	31
Шумовська, Люба	6	32

НАШИМ МАЛЯТАМ

Амбросій, П.: Квочка	4	34
Богачук, О.: Луна музика над гаєм	7	43
Боднарчук, А.: Помічниця	7	42
Демченко Г.: Що за гостя	11	43
Забіла, Н.: Два грибочки	6	34
Забашта, Л.: Лелеки	4	34
Зіронецьки. Санки.	11	43
Завадівська, М.: Жовтень	9	35
Зуб П.: Сніговиці	11	43
Камінчук, А.: Котики	4	34
Ківагме /Ескімоський казкар:/ Троє мишенят	2	34
Чому олень без хвоста	3	34
З завтрішнього дня ч. 5 ст. 35	9	35
Мишка — хвастуха	9	35
Компанієць, Л.: Що за шум?	7	42
Мордань, В.: Проліски	3	34
Сплету вінок	8	35
Олесь, О.: Живи Україно!	1	35
Снігу, ой снігу якого!...	2	35
Зимонька — зима	2	35
О. Степовий: Йордан або Водохрища	1	34
Ой, кувала зозуленька	3	34
Ой, учора із вечора	1	35
Ой сонечко!	9	35
Пархоменко, О.: Найперша книжка	8	34
Перелісна, К.: Сторож	5	35
Онучок	8	34
Підгірянк, М.: Горобина	2	34
Працьовита дівчинка	2	34
Про kota — воркота, горобця — молодця й Марійку — пестійку	3	35
Моя мама	5	34
Колискова	8	34
Азбука	8	35
Розмова про сонце	8	35
За що мене люблять	11	42
Рейт, І.: Чого курка дивується	4	35
Смолій, І.: У чужому місті	10	34
Сосюра В.: Лесі Українці	11	42
Українка Л.: Мамо йде вже зима	11	42
Червінь, Г.: Жовтень	9	35
Чорнобицька, Г.: Осінні віночки	9	34
Швак, С.: Квітень	4	34
Шевченко, Т.: Встала весна	3	34
Щедрівка	1	35
Щедрівка /на Маланку/	1	35
Щербак, М.: Славим тебе	5	34
Мудрість про погоду	5	34
Перший політ	8	34
"Якого це кольору" і "Раз, два, три"	9	34
Як це різними словами різні кажемо слова ми	10	35

ОПОВІДАННЯ, НАРИСИ, НОВЕЛІ РЕПОРТАЖІ, ФЕЙЛЕТОНИ

Барагура, В.: "Воля або смерть!"	8	15
Горбач, А.: Кулінарний фейлетон про "сава- рини" та інше... ч.7 ст.22	11	16
Дражко, В.: Червень 1933-го...	6	2
Косташук, В.: Різдво в Василя Стефаніка	1	3
Кострицький, В.: Военний білет ч. 1.217.838	1	14
Відплата	11	14
Ле. К.: Хлопчик з казки	7	14

Л-Ка: Паломники	7	15
Лист з Азії	1	20
Мисевич, Л.: За ширмою	7	13
Р.Б.: Іспит зрілості	6	16
Рідна, М.: Була різдвяна казка...	1	6
"Бери життя таким, яким воно є"	4	11
Савицька, І.: Цитра моєї мами /Ой верше мій, верше"/	3	13
Світляний напис "Звільніть Україну"	2	21
Сестра Н.Б. Діткун, Українське весілля сти- пендиста /Михайло Б. Атаманчук/	5	17
У.Л.: А я ту...у...ут	8	6

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ

Белека, Л.: "День Союзанки 38-го Відділу"	1	31
Білинська, В.: Костюмовий баль 55-го Від- ділу СУА	3	30
Борачок Я.: Золотий ювілей 49-го Відділу	11	40
Букачевська Я.: 65-ий Відділ СУА	11	39
Булавка, М.: "Нашому козацькому роду нема переводу /59-ий Відд/	10	33
Василькевич, М.: Міжокружна Конференція суспільної опіки в Дітройті	8	12
Галів, З.: Виховна праця 83-го Відділу СУА	3	30
Ганушевська, Д.: Ідемо з колядою /120-ий Від./	3	32
Гаркач, М.: Срібний ювілей 69-го Відділу СУА	2	29
Глух, Е		
Глух, Т.: Хрищення 121-го Відділу СУА, Нью Британ, Кт.	8	32
Дячок, С.: Діяльність 78-го Відділу СУА, Ва- шінгтон	8	33
І.Д.: В Коговзі союзанки відзначили вклад жінки в історію України /Південний Нью Йорк/	5	31
Казанівська, Я.: "Щось для розваги" /63-ій Від./	1	31
Вишивані вечерниці /63-ій Від./	1	31
Камінська, З.: Золотий ювілей 26-го Відділу	1	29
Климишин, Е.: 50-літній ювілей 5-го Відділу СУА в Дітройті	9	30
Коць, К.: 25-ліття 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі	7	41
М.Т.: /4/ "Слово як слово" /84-ий Від./	7	40
Мотиль М.: Бенкет 1-го Відділу СУА з наго- ди 60-ліття існування	6	29
Настюк, А.: П. Кучкуда: Такі були початки /28-ий Від./	1	22
Оренчук, Я.: 107-ий Відділ СУА, Сан Хозе, Ка.	7	41
Панчук, Я.: Святування з нагоди 50-ліття СУА в Чікаго	4	26
Як творилися Відділи СУА Округи Чікаго	4	28
Савицька, М.: Дописи у пам'ять О. Лятурин- ської /82-ий Від./	5	30
Самотулка, Д.: 80-літній ювілей Р. Мицик і С. Повалячек, членок 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.	6	31
Старощак, І.: 50 років праці 27-го Відділу	1	31

Стецьків, Н.: 50-ліття 49-го Відділу СУА, Боффало	7	23
Строїч, С.: "Лемківський вечір" І. Савицької і Х. Карпевич в Дітройті /76-ий Від./	2	30
Спомин про "Голокост" /76-ий Від./	7	40
Сушків, Л.: Святування 30-ліття 33-го Відділу СУА, Клівленд, Ог.	10	31.
Терлецька, У.: Жіноча Конференція Округи СУА в Чікаго	7	18
Толока для УМ /65-ий Від./	2	29
Чудовська, В.: Коляда на УМ /91-ий і 106-ий Від./	3	31
Юзефович, М.: 10-літній ювілей 77-го Відділу	3	30
Сокальський вечір	11	40

ХРОНІКА ОКРУГ

Дітройт	6	25
Нова Англія	9	29
Нью Джерзі	8	26
Нью Йорк	11	34
Огайо	4	24
Південний Нью Йорк	8	29
Північний Нью Йорк	10	28
Філядельфія	5	27
Чікаго	7	35

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ:

3-ій Відділ СУА, Фінікс, Арізона	2	28
55-ій Відділ СУА ім. Олени Степанів, Бос- тон, Масс.	3	28
79-ий Відділ СУА, Лос Анджелес, Кал.	4	26

РІЧНІ ЗБОРИ

Відділ		
1	3	обкл.
6	1	обкл.
20	5	обкл.
21	4	обкл.
22	5	обкл.
24	3	обкл.
33	4	36

41	6 обкл.	71	1 обкл.
47	3 обкл.	73	4 36
48	5 обкл.	77	6 обкл.
54	5,6 обкл.	82	2 обкл.
55	5 36	84	4 36
57	5 обкл.	89	4 36
61	1 обкл.	90	3 обкл.
64	1 обкл.	93	3 обкл.
65	6 обкл.	104	2 обкл.
66	6 обкл.	107	7 обкл.

ВІСТІ СФУЖО — ЗМІСТ РІЧНИКА XXXV — 1983

Ч.1 ст.21; ч.2 ст. 21; ч.5 ст. 19; ч.8 ст. 19; ч.9 ст.20; ч. 10 ст.21;	ч. 11	ст. 18	Посвячення домівки СФУЖО в Торонто Культурна праця Відділу КУК, Вінніпег	10 11	20 19
---	-------	--------	---	----------	----------

НОВІ ВИДАННЯ

ЖІНОЧА ПРАЦЯ, ЖІНОЧИЙ РУХ

	ч.	ст.		ч.	ст.
Вісті СФУЖО — Зміст річника XXXIV 1982	2	20			
50-ліття трагедії штучного голоду	5	19	Строката Ніна: Переслідування українських жінок в СССР	1	21
Підготовка повного видання творів Оксани кої	5	20	Храплива-Щур Лєся: Українські народні звичаї у щоденному побуті	2	21
92-га Конвенція Генеральних Клубів Орляндод, Флоріда	8	20	Турко Ярослав: Українські рушники	2	21
Олена Процюк — Заступниця Голови СФУЖО, обрана Заступницею Голови Світового Руху Матерів.	9	21.			

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ірина з Хоркавих Винницька	1	22
Мариняк Марія	2	20
Пастернак Марія	9	20

ВІСТІ З ДІЯЛЬНОСТІ

Входимо в новий рік	1	21	СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ		
Склад Управи СФУЖО	1	21	Ліга Українських Католицьких Жінок Канади	1	21
Христос Воскрес — Управа СФУЖО — побажання	5	19	Організація Українських Жінок у Бразилії	2	20
З діяльності Управи СФУЖО	5	19	Ювілей Організації Українок Відродження	5	20
Плян праці Референтури Народного Мистецтва, схвалений Екзекутивою СФУЖО	8	19	Д-р М. Квітковська гостем Об'єднаних Організацій у Дітроїті	8	19
СФУЖО започатковує відзначення 100-річчя Українського жіночого руху	9	20	Марійка Чигрин: Конференція ЖМЛМС Світового Конгресу Союзу Католицьких Жінок	8	21
				10	21

НАГОРОДИ КОНКУРСІВ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

На нагороди з конкурсів фонду ім. Лєсі і Петра Ковалєвих призначено:

За літературний твір з історичною тематикою (реченець надсилання творів 31-го грудня 1983 р.)

Перша нагорода 1000.00 дол.,

Друга нагорода 750.00 дол.,

Третя нагорода 500.00 дол.,

За науково-історичні твори (реченець надсилання творів 31-го грудня 1984 р.)

Перша нагорода 1500.00 дол.,

Друга нагорода 1000.00 дол.,

Третя нагорода 500.00 дол..

Твори надсилати на адресу: Ukrainian National Womens League of America

108 Second Ave
New York, N. Y. 10003

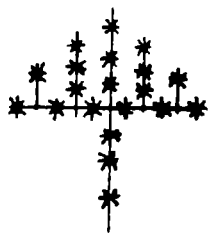
OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XL

DECEMBER 1983

Christ is Born! Praise Him!

With the birth of Christ and the New Year
We send best wishes to all our countrymen in Ukraine and in other lands,
To those who are free and to those in prisons, prison camps and in exile.
May the newborn Jesus fulfill all our prayers and wishes
May He show us the way to attain our highest goal on this earth, the way
to freedom for Ukraine and our nation.

The Executive Board of UNWLA

The Editors of "Our Life"

EDITORIAL

REFLECTION AND REAPPRAISAL

December days should not be any different from any other days in the year. It is true that they are shorter, night falls sooner, and the pre-holiday rush puts us in a certain mood. But this is not the reason for the uneasiness we seem to feel at this time. Time seems to pass quickly at yearend, especially with so many deadlines confronting us. Along with these deadlines, a subconscious thought gropes for attention; a thought that necessarily surfaces at yearend: one of examination and reflection. Have we achieved the goals we set for the year past, or have we simply put aside the more demanding tasks and followed the path, or have we simply put aside followed the path, the rut, the highway of least resistance and lowest risk? Have we truly lived through and experienced this year, or have we simply wasted it? We often want to stop or turn back time to do what we have neglected to do.

1984 stands before us, and with it, 365 empty pages of a calendar. What will we fill these pages with? What will the new year bring us?

The phrase "will bring" is passive and suggests a release from active participation in our fate. But we must recognize that whatever circumstances and whatever situation life brings us, we are solely responsible for the content and context of our lives.

Decades of tyrannical rule have not destroyed the spirit of our people nor the spirit of individual sufferers like Wasyl Stus, Ivan Svitlychnyj, Mykola Rudenko and others who do not stray from the path they have chosen in their lives. They have chosen a way of life where there is no freedom of choice, a path which any sense of self-preservation would tell them to abandon. We are shaken by the writings of Wasyl Stus and we remember the fate of the half-blind Yuri Shuchevych. It is difficult for us to see where their inner strength comes from, but by seeing the manifestation of this inner spirit we are perhaps led to believe that our last 365 days have been led out of context.

If during these last December days we experience a sense of incompleteness, it is often due to a habit of putting things off "for later". The year is ending, "later" has passed, and at the same time, never comes.

Procrastination seems to be widespread, not only in our Ukrainian community but it is also a growing problem among Americans. Experts have determined several basic causes of the problem: 1) self-doubt, 2) search for comfort and ease, and 3) a passive compliance to circumstances. The last cause is a direct product of the failure of our universities to teach leadership skills.

Welfare encourages some people to put off looking for jobs. Others, in order to achieve their ultimate goal of earning money, tend to spend less time with their families. This is a disease of our society. A disease which puts us on a treadmill; for when we reach a set financial goal, there is always someone else, with still more money, whom we must overcome. As a result, there is less time left to spend with our families, resulting in many a disjointed family. There is little time left for community, and we tend to abandon the organizations we have belonged to in the past. Our children grow up outside the Ukrainian community, and often regret not being taught "who and whose they are."

Unfortunately, by being exposed to the discord that at times seems to exist between our organizations, our young people are often discouraged from joining them. This too is due to procrastination-the putting off dealing with the differences only seats them more securely and hatred is born.

We cannot turn back time, but we can learn from the past: not to procrastinate, to live a full life, and feel responsible towards ourselves, our families and our country.

U.L.

ST. JOHN'S SOCIAL SERVICES FOR SENIOR CITIZENS

In 1977, Branch 75 of Souz Ukrainok of Maplewood, filed an application to ACTION, a federal agency, for a mini-grant, in order to expedite a senior citizen project. The branch was very concerned about our senior citizens and wanted to do something to help the needy.

In order to become more informed about Social Services available for senior citizens, several members of the branch visited various agencies in Essex County.

In February 1977, the branch received \$2000.00 from the federal agency for our project that was formally named "Aid to Ukrainian Senior Citizens." And so we started to prepare for our opening of the informational bureau. We rented a store front, painted and furnished it.

The "bureau" was opened three times a week and there was a 24 hour hot line available.

Branch members gathered pertinent information for Senior Citizens and we had them professionally translated and printed.

Seniors would come to the bureau with questions and problems and the members would take them to the various agencies.

A social service committee was forming at St. John's Church. Since our funds were depleted we decided for the good of the Ukrainian Community to join forces with

them into one organization.

On October 5, 1977, St. John's Social Services for Senior Citizens was officially opened.

The purpose of the organization was to provide social, recreational, educational, religious, and charitable functions for the benefit of our senior citizens.

The Center is opened Monday and Wednesday from noon to 3:00 P.M. Informative sessions are held relative to social security, welfare, medical and other government assistance programs as well as classes for arts and crafts.

President of the Club organizes tours and recreational activities during the year. All the members are remembered with birthday and get-well cards.

Monthly birthday parties are held as well as holiday parties. The sick and disabled are visited.

All persons 55 or older are eligible to become active members and need not be members of St. John's Church. To date there are approximately 200 registered members.

Sophie Lange
UNWLA Inc Br 75 member

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Ірини Колтунюк, складаємо 100.00 дол. на Український Музей,

Софія і д-р Ярослав Рожанковські

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Богдана Берези, дорогого мужа нашої членки Марії, складаємо 10.00 дол. на Український Музей,

Управа і членки 64-го Відділу СУА

В пам'ять нашого Тата, Тестя і Дідуса сл.п. Івана Дороги, кол. дир. П.С.К. у Жовкві, складаємо 20.00 дол. на українську студіюючу молодь в Бразилії,

Елисавета і Богдан Казимири
з дітьми і внуками

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Ірини Колтунюк, сестри нашої членки Ксені Рак, складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Управа і членки 64-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої членки Кіри Скоробогатої складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Родині висловлюємо наші щирі вислови співчуття;

Управа і членки 64-го Відділу СУА.

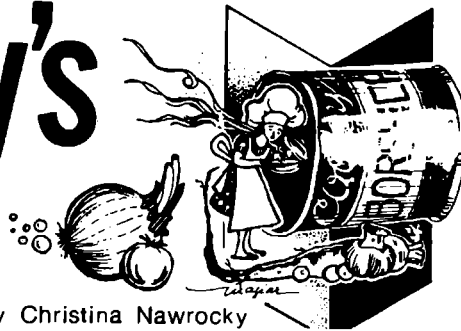
В світлу пам'ять покійного Стефана Данилова зложили на Український Музей в Нью-Йорку 25.00 дол.,

Меланія Кокорудз з родиною

В світлу пам'ять бл.п. Анни Лисак складаємо 10.00 дол. на Український Музей,

32-ий Відділ СУА

COOKY'S CORNER

by Christina Nawrocky

VIENNESE SACHER TORTE

6 oz. semi-sweet chocolate chips
1/4 cup + 2 Tbls. brewed strong coffee
 (you may use instant coffee- 1 tspn. coffee in 1/4 cup + 2 Tbls. boiling water). Use only 1/4 cup
6 eggs
2/3 cup sifted all purpose flour (I use Wondra flour)

2/3 cup sugar
1 1/2 cups apricot preserves

ICING:
6 oz. semi-sweet chocolate chips
2 Tbls. corn syrup
2 tspn. brewed coffee (rest of the coffee from cake)

Combine chocolate chips and 1/4 cup coffee in top of double boiler; place over hot, not boiling, water. Stir until choco-

late is melted and mixture is blended; cool. Heat oven to 350°F.

Grease 8 inch springform pan; line bottom with greased wax paper. Beat eggs and sugar together in large bowl with mixer about 10 minutes. Fold cooled chocolate mixture carefully into beaten egg mixture. Stir flour one tablespoon at a time over batter, fold in each addition carefully. Pour into prepared pan. Bake 55-60 minutes (after 20 minutes, lower temperature to 325° for 20 minutes, and then to 300° for remaining time). Cool for 10 minutes; loosen cake, remove sides of pan, turn cake upside down, peel off wax paper.

Wait 30 minutes, then cut cake in the middle with very sharp knife.

Spread bottom half with 1 cup preserves. Spread remaining preserves over top of cake.

Melt 6 oz chocolate chips with corn syrup and 2 tablespoons coffee, stir well until smooth and glossy. Pour over top and sides of torte. Chill well before serving.

CONTENTS OF VOLUME XL

EDITORIALS

	no.	pg.
U.L.: Between past and future	1	23
Should we adapt our actions to our principles or vice versa?	8	23
As we grow, why do we put down others?	10	23
Reflection and Reappraisal	11	27

POETRY

Lukaszewycz-Polon, O.: "Her memory to keep"	5	22
Yust: The bird of time...	8	24

SHORTS

Aid to Ukrainians in South America	8	25
Ancient art lives in egg decorations	4	20
Christmas greetings	1	23
50th anniversary of the death by starvation of 7 million Ukrainians	5	22
Increase of "Our Life" subscription no. 1 pg. 23	2	25
Jarymowycz, M.: Laryssa Krupa, pianist	7	27
Ukrainian heritage lives	7	27
More about Rostyk...	10	25
Spots on the sun	8	25
Ukrainian youth for Christ	4	20

ORGANIZATION AND MUSEUM NEWS

	no.	pg.
A.H.S.: Survey at Women's Conference shows positive results	5	21
Anderson, S.: 50th anniversary banquet of Branch 26	3	23
Branch 32, Irvington, N.J.	2	24
Executive Committee of UNWLA: Celebrating 100 years of the Ukrainian Women's Movement	9	22
From the UNWLA mailbag	4	20
Headquarter news	4	19

1982 report of UNWLA Branch 52	6	23
Strokata, N.: Fourth Conference of WFUW: Ukraine and we	10	23
20th anniversary of Branch 72	3	24
Ukrainian women speak out at Women's Conference	2	22
UNWLA Branch 61	5	24
UNWLA Inc. Scholarship Program	5	23
UNWLA Pen Pal Center: A decade of success	1	24
Zelechiwsky, C.: "Super-woman": Myth or reality	4	18

FEATURES

COOKY'S CORNER

Baczynsky, M.: Super easy cheese cake	1	26
Cheesecake	2	25
Strawberry dream cake	2	25
Nawrocky, C.: Delicious and refreshing dessert	5	24
Cucumber soup	6	23
Frozen amaretto souffle	6	23
French chocolate mousse /cafe cream roya	7	27
Headstart cooking — Veal Marengo	9	25
Molded pineapple upside-down cake	10	25
Viennese Sacher Torte	11	29
A ya tu-u-ut! (I'm right he-e-ere!)	8	24
Correspondence of UNWLA concerning the famine of 1933-34 in Ukraine	9	24
Harmon, V.: Dr. Oksana Ross	6	22
Health and well-being: no. 1 pg. 26; no. 2 pg. 24	3	25
Help Rostyk! no. 4 pg. 15	5	24
Krawczuk, A.: A visit to St. Joseph's Home: An adult care facility with a difference	4	21
Lange, S.: St. John's Social Services for Senior Citizens	11	28
Rozankowsky, I.: The world gazed uncaringly the death of millions	9	23

ЗУСТРІЧ З ПРЕДСТАВНИЦЯМИ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МЮНХЕНІ

Ольга Пеленська у своєму помешканні в Мюнхені. Весільне печиво, що його спекла Ольга Пеленська у червні 1983 р. на весілля М. Томашека.

Olha Pelenska in her apartment in München.

Ольга Пеленська в народньому вбранні пряде і співає. Фото Андрійка Дем'янів.

Olha Pelenska in native costume, spinning and singing.

Під час мого короткого перебування в Мюнхені, влітку цього року, пані-членки Головної Управи ОУЖ, а теж членки Відділів Мюнхену і Людвігсфельду ОУЖ та САЖН (Світське Апостольство Жінок Німеччини) запропонували зустріч у їхній домові, т. зв. "Центрі". Ця зустріч мала милий, неформальний характер і залишила мені (надіюсь, що теж і паням господиням зустрічі) приємне враження. Особливо приємним і цінним було те, що хоч присутні з різних організаційних одиниць, то видно що згідно співпрацюють. Розказували про свою працю, а те, що зокрема було цікаве для мене є їхня опіка над земляками в Польщі, а теж тими, хто приїжджає на Захід.

Уже під час наших розмов і розповідей про пекучі проблеми організацій в Німеччині присутня пані Ольга Пеленська виступила з "безапеляційним" запрошенням на вареники. До дому, де живе пані Ольга, недалеко і ми скоро опинилися у її привітному помешканні. Вітальня зразу виявляє зацікавлення господині. Ми ніби у малому музеї: зразки обрядового печива, писанки, вишивки. Господиня показує

Ой пряду, пряду
Спати не піду,
Бо до іншої роботи
Я не маю вже охоти
Та хоч цю роблю.

Ой пряду, пряду
На яку біду,
Нині кожна господиня
Купить нитку в магазині
Грубу і тонку.

Ой пряду, пряду
Людям не собі
Нитка нас усіх єднає
В'яже серце з рідним краєм
У любов живу.

справжню кужіль з повісом. Заки оглядаємо все цікаве й гарне, появляються вареники з разової муки. Спеціальність господині дому. Зразу після вечері наступила несподіванка. З'являється достойна **газдиня** з околиць Стрия. У руках кужіль. Це наша господиня швидко переодягнулася і тепер пряде приспівуючи. Під звуки знайомої пісні "пряду", звогчуючи час-від-часу устами пальці, щоб ліпше "сукалося". Мелодія знайома, але слова нові, власного укладу Ольги Пеленської.

Ще в Нью-Йорку чули ми про гостинний дім Ольги Пеленської, де не одні приїжджі знайшли приятне серце, опіку, часто нічліг і гостину. На милій гутірці скоро пройшов час, пора їхати додів.

У. Л.

Cont. CONTENTS

Selected Ukrainian recipes for spring and summer.	3	25
Soviet nightmare no. 5 pg. 22	6	21
Strokata, N.: We and Ukraine	3	22
Talking books in the Ukrainian language	3	23
Zurowskyj, O.: Effective leadership	7	25

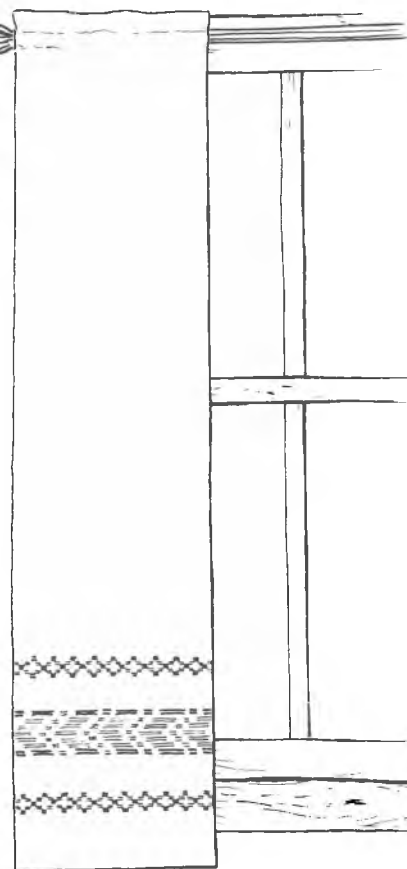
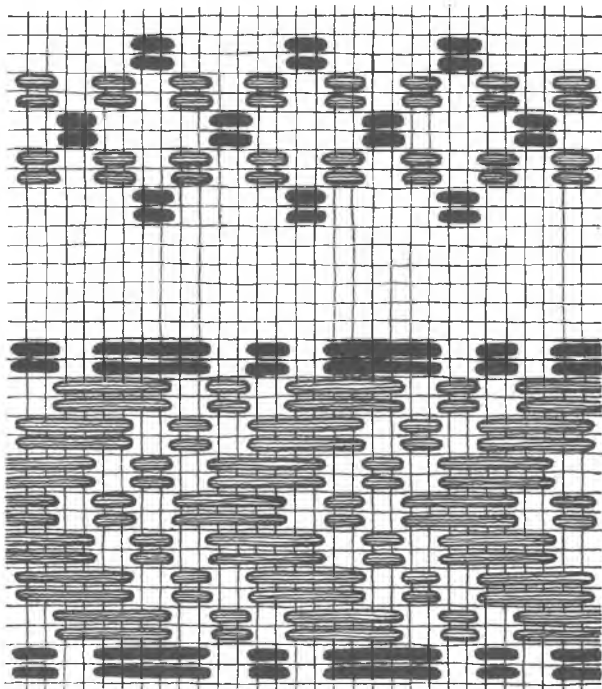
ВИШИВАНІ ЗАВІСКИ

Мало зустрічаємо вишиваних завісок в українських домах. Здається, що на такому великому просторі важко примістити вишивку. Тому пробуємо це тепер зробити. Вишивки багато не потрібно, а тільки зручно її вмістити.

Як матеріал послужить кожна полотняна матерія сірої чи бежевої краси. Вишивку вміщуємо на бічних

унизу з обох боків. Можемо дати й поперечницю, тільки тоді вишивки потрібно багато більше.

На вишивку послужить нам поліський взір, виконаний заволоканням. Він корисний тим, що з обох сторін його можна оглядати. Широкий взір поставимо по середині, а з обох сторін дамо вузький взірець. Щодо кольорів, то залежить, чи хочемо мати справжній народний взір чи примінений. Коли народній, тоді покористує-

Вузький взірець у двох красках.

мось червоною і чорною краскою. А коли хочемо завіски примінити до устаткування чи мальовання кімнати, тоді робимо її у двох відтінках синьою чи зеленою.

Внизу завертаємо поперечницю і бічніці широким рубцем що обведений прутиком.

Широкий взір у двох красках, виконаний заволоканням.

Рис. М. Винницька

НАШІ ГРАДУАНТКИ

ДОКТОР МЕДИЦИНИ —
ЛЯРИСА ГНАТІВ

ЛЯРИСА ГНАТІВ закінчила медичні студії в Univrsidad Central Del Este San Pedro de Masoris. Republica Dominicana і одержала ступінь доктора 28-го січня 1983 р. Вона спеціалізується у внутрішній медицині. Проживає в Йонкерсі Н.Й.

Гратулюємо і бажаємо успіхів!
Редакція "Нашого Життя"

Молоде перо

ОДА НАШИМ ПРОФЕСОРАМ.

Новітні Ви Каменярі
Пройшли тяжкий шлях з нами,
Віддали все знання для нас,
Щоб край свій краще знали.

Ви вчили нас край любити
І для нього все робити,
Бути щедрим і жертвенним,
Правду нашу боронити.

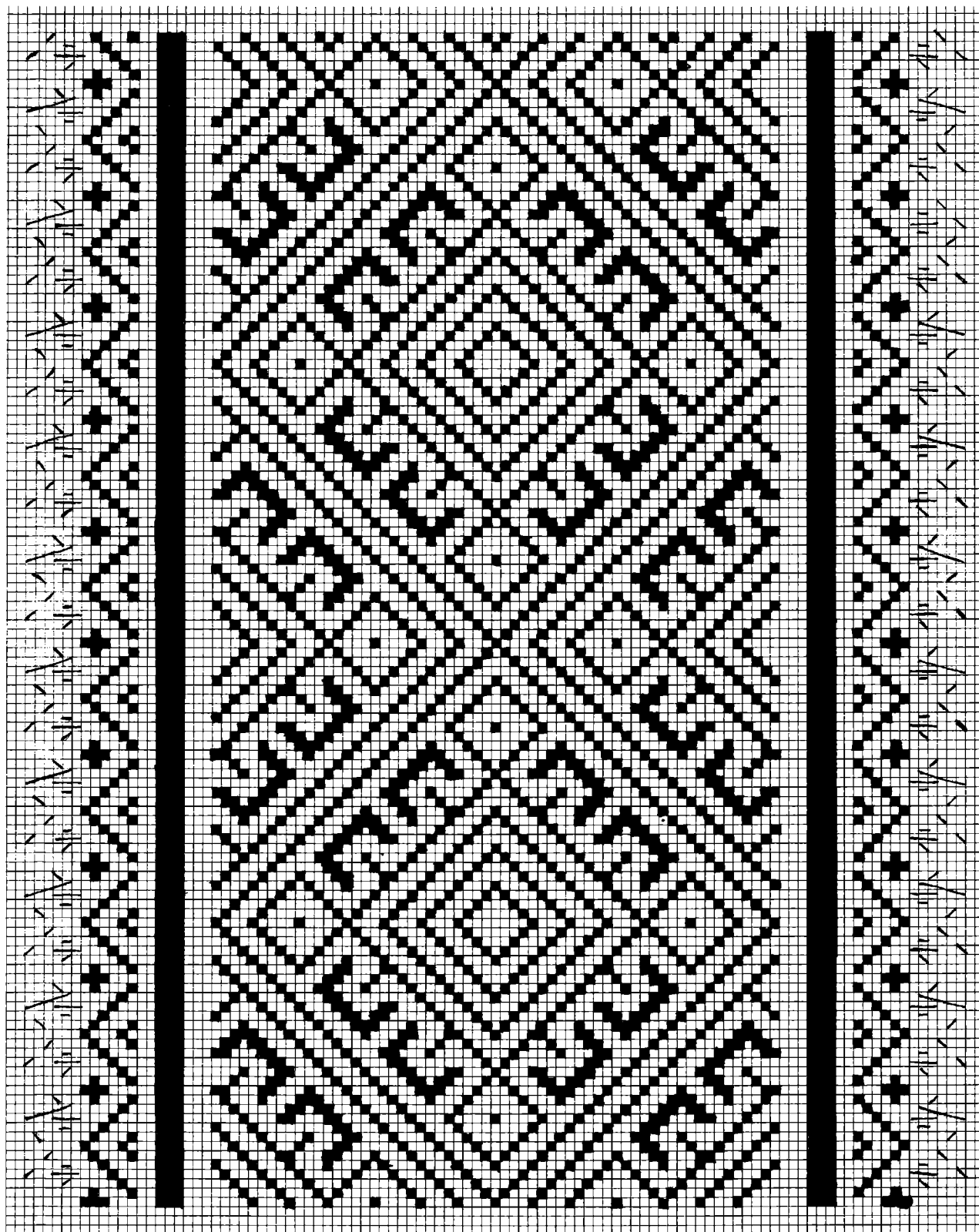
МАРТУСЯ РОСТИСЛАВА БІЛИК

Дороговказ на майбутнє
Ви дбайливо провели,
Щоб назавжди пам'ятали,
Щоб з дороги не зійшли.

Новітні Ви Каменярі
Пройшли тяжкий шлях з нами,
За шляхетні Ваші труди
Оду цю Вам принесли.

1983 рік.

учні 5-го Курсу Українознавства ім. Митр. Андрея Шептицького в Монреалі.

Лівий бік низинки. Вишиваний чорними нитками. Правий бік гл. обкладинка.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

АЛОЕ

Тропічна рослина алое належить до родини кактусів. Вона походить з Південної Африки і Індії. У цій країні поширена як декоративна кімнатна рослина. Алое не вирізняється особливою красою, зате належить до лікувальних рослин. Тут часто називають цю рослину аloe vera. Це такий кактус, що має короткий стовбур з великими м'ясистими листками, які виглядом нагадують мечі зі шпилькуватими краями.

Пристосовується алое до різних кімнатних обставин. При доброму соняшному світлі, стовбур рослини є короткий, листки грубі м'ясисті, яснозеленого кольору з білими плямками.

Якщо росте при слабкому світлі, стовбур витягається вгору, листки видовжуються, тоншають і прибирають темніший колір. Температура 58°F цілком добра для рослини, однак вона краще розвивається при температурі 65°-75°F.

Землю до вазонка для цієї рослини вимішувати з піском, деревним вугіллем (charcoal) та "pitmos".

Дуже важливо, щоб при підливанні рослини, надмір води міг спливати.

Листки, які вживаємо як ліки, найкраще обривати з долини. Довкруги стовбура виростуть нові розетки, що також можна розсаджувати до окремих вазонків.

В народній медицині застосовують сік із свіжих листків алое для попечення, сильного опалення сонцем, для лікування ран, що ятратяться, чи до різних шкірних подразнень.

Краплини соку покладені на рани дають полегшу на біль. В книжці про лікарські рослини пишуть, що екстракт з листка алое за способом В.П. Філатова, застосовують для підшкірного введення при різних хворобах очей, при виразках шлунка і дванадцятки та при бронхіальній астмі.

Все це говорить, що ця рослина є не тільки для декорації, але й винятково корисна, значить, добре її вирощувати в хаті.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Олександра Маєвського** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Володимира Сорока

Замість квітів на свіжу могилу моєї приятельки **бл.п. Климентини Кульчицької** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а Родині висловлюю щире співчуття,

Ніна Лощенко

В пам'ять мого дорогого брата **бл.п. Романа Олинця** складаю 10.00 дол. на Український Музей,

Ольга Коваль

ПЕРШИЙ ВІНОК

1887 1984

У другому виданні появилася вже друком, старанням СУА "Перший Вінок". Книжка середнього формату, має 486 сторінок друку, в твердій обкладинці. Перше видання (1887 р.) доповнене вступною статтею д-р Ляйриси М.Л. Залеської Онишкевич із біографічними нотатками. Обкладинка Слави Геруляк. Ціна книжки у продажі 30.00 ам. дол. Замовляти можна в канцелярії СУА. Цей історичного значення збірник писань передових жіночих авторок соборної України, виданий 100 літ тому, повинен зустрітись із прихильним відгуком сьогочасного жіноцтва. Видання збагатить кожную приватну чи наукову бібліотеку. Надається на дарунок.

Про "Перший Вінок" появилася стаття пера Марії Барагури в "Нашім Житті", червень 1983 р., де з'ясовано його унікальне значення.

Кошти пересилки — 2.00 дол.

Замовлення слати на адресу:
UNWLA
108 Second Ave
New York, N. Y. 10003

ЗАМОВЛЕННЯ

Прошу вислати "Перший вінок" прим.
на адресу

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ ЙОРК

ХРОНІКА ЗА 1982 р.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА	ПРЕС. РЕФЕРЕНТКА
1-ий	Нью Йорк	Лідія Магун	Марія Мотиль
21-ий	Бруклін, Н.Й.	Емілія Ройовська	Марія Гусаковська
35-ий	Озон Парк, Н.Й.	Валентина Третьяк	Анна Опарик
62-ий	Глен Спей, Н.Й.	Дарія Сірко	—
64-ий	Нью Йорк	Христя Навроцька	Люба Артемишин
71-ий	Джерзі Сіті, Н.Дж.	Галина Гаврилюк	Катерина Коць
72-ий	Нью Йорк	Анастасія Бродин	—
82-ий	Нью Йорк	Софія Серафин	Ірина Крамарчук
83-ий	Нью Йорк	Надія Савчук	Олександра Юзенів
89-ий	Кергонксон, Н.Й.	Оксана Ленець	Ірена Винник
103-ий	Гемстет, Н.Й.	Зеновія Зарицька	—
104-ий	Нью Йорк	Уляна Ганущак	Оксана Станько
119-ий	Йонкерс, Н.Й.	Олександра Крушин	Ольга Женецька
109-ий	Відділ Асторія, Н.Й., що його головою є Лідія Стасюк, тимчасово недіяльний.		

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА.

Референтка Округу: Олександра Крушин.

1-ий Відділ: Відділ мав 72 членки, вибуло 2, прибуло 6 членок. Референтка взяла участь у сходах референток при Окружній Управі.

21-ий Відділ: Відділ приєднав 3 нові членки, але стратив відому учену-ботаніка, бл.п. Наталію Осадча-Янату, яка померла 9-го квітня 1982 р.

35-ий Відділ: Відділ начисляє 25 членок. 14-го березня Відділ відсвяткував свій 50-річний ювілей і з цієї нагоди пожертвував 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

64-ий Відділ: 90% членок передплачує журнал "Наше Життя". Число членок 96 за минулий рік — 4 вписалися, а 2 трагічно померли. Пересічно 46% членства брало участь в імпрезах.

71-ий Відділ: Відділ має 49 членок, прибуло 3 нові членки.

72-ий Відділ: Відділ начисляє 45 членок.

82-ий Відділ: Відділ має 40 членок, але активних є мале число, бо вік і віддаль замешкання утруднює працю. 27 членок передплачує "Наше Життя". Відділ пожертвував на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 80.00 дол., на фонд О. Лотоцької 100.00 дол., на СФУЖО 10.00 дол.

83-ий Відділ: Відділ має 56 членок. Зложено датки на: "Наше Життя" — 100.00 дол. та на фонд ім. О. Лотоцької 100.00 дол.

89-ий Відділ: Відділ начисляє 56 членок, з них 51 і одна з-поза Відділу передплачують "Наше Життя". Вибуло 4 членки, одна померла. Вписалася одна нова членка. На сходах прочитувано протоколи засідань Окружної Управи. Зложено 50.00 дол. на фонд ім. О. Лотоцької. Членки брали активну участь у Жіночій Конференції на Союзіві.

103-ий Відділ: Нараховує 24 членки.

104-ий Відділ: До Відділу вступило 4 нові членки, але і вибуло 4. 25 членок є активних, з яких 15 передплачує "Наше Життя". Референтка Анна Лемеха була присутня на сходах Організаційних референток Округу Нью-Йорк. 3

нагоди 90-ліття Патріярха Відділ жертвував 50.00 дол., на День Союзянки — 15.00 дол., на фонд ім. О. Лотоцької 100.00 дол., на школу св. Юра — 100.00 дол.

119-ий Відділ: нараховує 32 членки. На Пресовий Фонд "Нашого Життя" пожертвовано з нагоди ювілею панства Холондних 25.00 дол. і замість квітів на свіжу могилу мужа членки А. Качмарської 25.00 дол.

КУЛЬТУРНО ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.

Референтка Округу: Оксана Ленець.

1-ий Відділ: референтка Михайлина Баран співпрацювала з виховною та імпрезовою референтками. Виготовила реферати: "Різдвяні традиції", "Великодні звичаї", "Культ матері в Україні", "Ольга Кобилянська" і "Митрополит Андрей Шептицький". В лютому ширші сходи присвячено Блаженнішому Патріярхові Йосифові. Лідія Магун відчитала доповідь: "Патріярший Ювілей". Віра Шуль виготовила репортаж "Проща до Люрду і Фатіми".

21-ий Відділ: 26. III після Служби Божої та обіду відбулися сходи — поминки за членок піонерок, а опісля Емілія Ройовська показувала прозирки писанок. Прочитали доповіді: 16-го V. Марія Гусаковська про Ольгу Кобилянську в опрацьованні Лідії Луків, 11. IX. Марія Рейнарович: Великий Гетьман Іван Мазепа в опрацьованні Оксани Ленець, 11. XI. ширші сходи присвячені 50-річчю смерті сл.п. В. Біласа і Д. Данилишина. М. Рейнарович прочитала уривки з нарису П. Мірчука: "Історія ОУН" про процес обох підсудних; 5. XII. висвітлено прозирки д-ра О. Онишкевича з подорожі по Україні.

35-ий Відділ: 1. II. відбулося свято Української Державности; 21. III. відсвятковано день народження Тараса Шевченка.

62-ий Відділ: Дарія Сірко виготовила реферат на свято "Героїнь", а Марія Оленська і Галина Боровець прочитали поезії Олени Теліги. На сходах в честь Лесі Українки реферат прочитала Ольга Линник.

Відзначено "День Матері". На концерті в честь Тараса Шевченка членки Відділу: Ольга Линник, Галина Боровець і Ярослав Гунчак брали участь в інсценізації "Великий Лях".

64-ий Відділ: Референтка — Оксана Щурова. 21. I. під час Просфори, Дарія Костів відчитала статтю "Коляди і щедрівки" та розказала про різдвяні звичаї на Бережанщині. 20. II. — програма присвячена 90-им уродинам Патріярха. Христя Навроцька провела молитву за Патріярха, а О. Щурова доповідала про відзначення Його на міжнародньому форумі, про чудесну подію, що сталася з Патріярхом. Олена Качала прочитала статтю о. Маріяна Бутринського "Мучеництво Холмщини і Підляшшя", 21. III. Слава Геруляк доповідала на тему "Шевченко — маляр" ілюструючи доповідь прозірками. Референтка прочитала поезію з України "Шевченко Пророк". 24. IV. на спільнім свяченім, Марія Барагура доповідала на тему: Історія Белзької Ікони, що знаходиться тепер у Ченстохові, в Польщі. Референтка розказала про символіку свячення свічок у нашому обряді. 15. V. Христя Навроцька прочитала доповідь на тему: "Чудотворні Ікони Богородиці в Україні", Лідія Крушельницька рецитувала поезії присвячені матерям. 19. VI. — "Жива газетка", голова Христя Навроцька, здала звіт з панелю Краєвої Ради Жінок Америки на тему "Жінка і праця та майбутні родини" та з конференції в Капітолій у Вашингтоні на тему "Етнічна спільнота і політичне життя в Америці". Люба Артимишин зреферувала есей д-ра Богдана Цимбалістого: "Тавро бездержавности" та доповідь проф. Омеляна Прицака "На передодні 1000-ліття християнської України"; Ніна Самокиш — Анатолія Камінського "Де є наш молодечий політизм", а Олена Качала про "Трансцендентальну медитацію".

Оксана Щурова зреферувала з американської преси "Боротьба за повернення молитви, в американських школах", "Що американські жінки уважають за щастя" та редакційну статтю з "Нашого Життя": "Нове світло на матір і родину". 18. IX. Оксана Буревій виголосила доповідь: "Спомини про штучний голод в Україні в рр. 1932-33", Марія Савицька відчитала уривки зі "Споминів" Йосипа Гірняка, що відносилися до штучного голоду. Приготовано виставку з тогочасних подій на вулицях Харкова. 16. X. відзначено акторку і співачку, Катерину Рубчакову. Програму вела Уляна Любович, Йосип Гірняк, актор театру "Березіль" виголосив доповідь: "До сторіччя від дня народження драматичної акторки та оперової співачки, Катерини Рубчакової". Програму доповнювала виставка побільшень з фотографій Катерини Рубчакової, які виконав мгр. Володимир Грицин, а оформлювала Слава Геруляк. 16. XI. в підготовці до святкування 1000-річчя хрищення Руси-України програму розпочав о. Маріян Процик молитвою за беатифікацію Слуги Божого Андрея Шептицького. Орест Гарасимчук відіграв на фортепіані твори: Боршнянського, Баха і Шопена. О. Маріян Процик виголосив доповідь: "Роль родини в духовній підготовці до ювілею 1000-річчя хрищення Руси-України."

71-ий Відділ: референтка Євгенія Рубчак запросила М. Данилюк з доповіддю про історію організації українського жіноцтва в Америці, ілюстровану прозірками. В травні відсвятковано "День Матері" читанням відповідних віршів та малими дарунками від Відділу мамам. В червні ширші сходи були присвячені гетьманові Іванові Мазепі, у вересні пам'яті українського філософа Григорія Сковороди, а в листопаді, "Декаді Родини".

72-ий Відділ: 25-26. IX. відсвятковано 20-річчя існування Відділу бенкетом і забавою на Союзівці. Дохід призначено на різні добродійні цілі. 14. XI. відбувся в Українському Інституті Америки річний попис молодих талантів. Виступали: Орест Гарасимчук — піаніно, Одарка Полянська — арфа та Ігор Понамаренко — скрипка.

82-ий Відділ: референтка, Іванна Клим приготувала 31. I. "Традиційну різдвяну зустріч" для членок та їхніх родин з програмою. Участь у програмі взяли: І. Клим, О. Щурова, Т. Бриттан і І. Савицька. 28. II. р. відсвятковано 90-ліття уродин Блаженнішого Патріярха доповіддю О. Щурової та віршем Краменка "Глава і Патріярх", який прочитала І. Клим; 9. V. відбулося "Свячене" получене з "Днем Матері". Про Великодні звичаї говорила І. Клим, а І. Савицька прочитала лемківським говором "Лемківська віпія". Про "День Матері" говорила І. Клим і при тій нагоді відзначено 90-річчя почесної членки, Олени Назар. 19. IX. запрошена гостя, Мирослава Савчак, розказала про свої вражіння з прогульки до Люрду; 10. X. р. відзначено 50-ліття штучного голоду в Україні. Доповідала очевидець — Любов Дражевська; поетка Діма прочитала вірш, присвячений тому жадливому злочинові та спомин: "Пам'ять про діда". Програму доповнила музична точка у виконанні піаніста Ореста Гарасимчука. Присутній на залі розповів спогад про молодого утікача від голоду з-за Збруча, якого польська влада судила за шпигунство.

83-ій Відділ: програми на ширші сходи Степан Руданський та його "співомовки"; Осип Маковей та його творчість; огляд конференції "Українська жінка в двох світах"; читання та обговорення статей з "Нашого Життя". На одні сходи завітала гостя з Англії Богдана Крушельницька та розповіла про тамошню українську громаду.

89-ий Відділ: референтка, Наталя Войновська. Прочитано: в січні — "Різдвяний нарис" Лесі Лисак-Тивонюк; в березні — першу частину "Заповіту Христа" Олеса Бердника; в квітні — реферат про творчість композитора Миколи Лисенка; в травні з журналу "Промінь" прочитано 2 статті присвячені матерям: "Поклін матері" Ярини Зоряної та "Лист у вічність" Катрії Гуцал; в червні з часопису "Наш Клич" (Аргентина) статтю Ольги Сасик — "В сорокову річницю трагічної смерті Людмили Старицької-Черняхівської"; у вересні — кілька гуморесок І. Жак (Міри Гармаш) зі збірки "Розкритий вахляр"; у жовтні — запрошено д-р Олега Волянського з доповіддю про зловживання психіатрії для політичних цілей в СРСР. В листопаді Софія Барусевич поділилася враженнями з подорожі до Люрду, Риму та інших місцевостей в Європі; в грудні — відзначено 50-річчя героїчної смерті В. Біласа та Д. Данилишина, прочитанням уривків з книжки З. Книша "ГОРОДОК" та з промов оборонців Володимира Старосольського та Степана Шухевича.

103-ій Відділ: в травні — відбувся День Матері, програму якого виконали діти школи українознавства при церкві св. Володимира, під керівництвом Олі Берч.

104-ий Відділ: референтка Ольга Шонк. У лютому — Рома Шуган відчитала реферат про Ольгу Басараб; у березні — Ольга Шонк про "Життя і творчість Т. Шевченка"; у квітні — Уляна Ганущак пояснювала прозірки: Візантійські Ікони; у травні — проф. Надія Данчук відчитала реферат "Історія Київської доби". В червні сходи були призначені українській пісні. Голова і 9 членок взяли участь у конференції "Українська жінка в двох світах" на Союзівці.

Управа 62-го Відділу СУА ім. Лесі Українки, Глен Спей, за 1982 р. Зліва сидять: Галина Біровець, Дарія Сірко, Надя Демидович, Ярослава Гунчак; стоять: Марія Оленська, Ольга Паливода, Єлисавета Г'єба, Іванна Ничка, Надя Грицишин, Анна Костів, Тоня Туринська, Ольга Линник.

The Executive Board of UNWLA Branch 62, Glen Spey, 1982.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА.

Референтка Округу: Люба Артимішин.

1-ий Відділ: дописи до "Свободи" і "Нашого Життя" про діяльність Відділу за 1981 р. Доповідь з нагоди 60-річчя Відділу. Збирала передплату за "Наше Життя" від членок. Виготовила хроніку за минулий рік.

35-ий Відділ: "Наше Життя" помістило допис про святкування 50-річчя Відділу. Зложено жертву 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

62-ий Відділ: про великодні та різдвяні базари були поміщені знімки та дописи в місцевій пресі "Юнійон Газетта" які подала Дарія Сірко.

64-ий Відділ: виготовлено дописи до "Свободи" про загальні збори Відділу і про сходи та імпрези. Вислано повідомлення та платні оголошення про програму сходів призначених для публіки і членок. Референтка взяла участь у спільних сходинах пресових референток Округу. Виготовила хроніку Відділу за 1982 р. на підставі звітів Управи.

83-ій Відділ. Традиційна "Ялинка" з участю світлички, якою Відділ опікується.

Референтка була присутня на сходинах референток Відділів при Окрузі Нью-Йорк.

119-ий Відділ: д-р Сохан доповідав на тему "Вплив куреня на здоров'я людини", ілюструючи доповідь прозірками.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

Референтка Округу: Віра Шпонтанк.

35-ий Відділ: Одна членка є вчителькою в школі українознавства і приготує дітей до виступів на імпрези. Відділ підтримує цю школу.

64-ий Відділ: референтка Дарія Костів, має комісію, яка працює над збиранням матеріалів до книжки під заголовком: "Хрищення Руси-України очима українських дітей".

83-ий Відділ: Відділ опікується світличкою, в якій є 20 дітей. Вчителькою є Євгенія Вацик, опікункою Оксана Базилевська. Світличка відзначає всі традиційні свята. Відділ влаштував у січні "Ялинку", в програмі якої була сценка "Різдво Очайдушків" Олі Гаєцької, гри та забави.

89-ий Відділ: референтка Дарія Хухра. Відділ опікується школою українознавства та світличкою. Учителями, за виїмком однієї, є членки Відділу. Учителі та учні брали участь у шкільних імпрезах як: "День Матері", "костюмівка — галовін", свято "св. Миколая" і т.п.

71-ий Відділ: референтка виготовила дописи до "Нашого Життя" про загальні збори та до "Свободи" про діяльність Відділу. Збирає передплату на "Наше Життя". Придбано 3 передплати поза Відділом. 31 членок передплачує цей журнал. Брала участь у сходинах пресових референток Відділів Округу.

83-ий Відділ: референтка виготовила до "Свободи" загальний огляд виховної праці Відділу.

89-ий Відділ: референтка збирала передплати на "Наше Життя" та написала допис "Зустріч з письменницею Дімою". У Відділі зібрано на Пресовий Фонд 234.00 дол.

103-ий Відділ: пресова референтка і голова Відділу упорядкували хроніку.

104-ий Відділ: референтка подавала оголошення про імпрези Відділу до щоденника та тижневика "Свободи".

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ:

Референтка Округу: Лідія Черник.

1-ий Відділ: референтка відвідувала хворих та писала картки з побажаннями. Вислала 12 пакунків з одягом та книж-

89-ий Відділ, Кергонксон. Гостина св. Миколая.

На першому пляні Ляля Бодлак.

ками до Бразилії, 5 до Східньої Європи. З фонду суспільної опіки вислано грошеві датки.

21-ий Відділ: переведено збірку між членками. Вислано 9 пакунків з одягом і книжками до Бразилії та Східньої Європи. На стипендистку жертвовано 200.00 дол.

35-ий Відділ: зі збірки "Під ялинку для сиріт" передано до Головної Управи 145.00 дол. Вислано 6 пакунків з одягом до сиротинця в Бразилії. Членки відвідують хворих, купують малі даруночки та підтримують їх морально.

62-ий Відділ: вислано 2 харчеві пакунки до Східньої Європи, 2 пакунки з одягом до Службниць у Варшаві і 4 пакунки з одягом до Бразилії. Призначено 200.00 дол. на фонд політ-в'язнів та вислано 5 святочних карток до політ-в'язнів. Уфундовано 2 передплати "Нашого Життя" для бабусь. Лідія Грабарчук оплачує одну стипендію до Східньої Європи. Клявдія Кіндзельська опікується старшими людьми на терені Глен Спей.

64-ий Відділ: Галя Кіляр та Євгенія Корчинська відвідували хворих в шпиталях і вдома, не тільки членок свого Відділу. Вислали картки з поздоровленнями та бажаннями до хворих членок а теж грошеві допомоги з фондів Суспільної Опіки особам в Німеччині, Америці та Австрії. За допомогою Е. Корчинської, вислано по два пакунки з одягом до Східньої Європи і Бразилії та 3 харчеві пакунки до Східньої Європи. На покриття видатків улаштовано грошеву збірку під церквою св. Юра в травні м.р. Підшукано спонзорів на стипендії до Бразилії.

71-ий Відділ: Відділ оплачує одну стипендію до Бразилії, а другу членка Відділу. Референтки П. Шеремета і С. Білоус відвідували хворих членок по домах і в шпиталях з малими подарунками.

72-ий Відділ: уділив на добродійні цілі 500.00 дол.

82-ий Відділ: референтка Ольга Гірна провела висилку 41 пакунків з уживаним одягом та харчами до Бразилії, Сх. Європи та Аргентини. Кошти висилок покрито зі збірок під церквами та від поодиноких членок. Грошові допомоги в сумі 30.00 дол. одержало 3 особи. Референтка відвідувала хворих в шпиталях та по домах. Зокрема опікувалась Ст. Баран, яку попередня референтка примістила в приюті католицьких Сестер. Через Відділ продовжує стипендію 150.00 дол. до Бразилії Іванна Клим.

83-ий Відділ: вислано 7 пакунків з харчами а 1 з одягом до Сх. Європи. На стипендію для семинариста в Бразилії збра-

ли членки між собою 235.00 дол. Відділ дав по 100.00 дол. на оплату літніх таборів для потребуючих дітей. Складено датки на стипендію для учнів академії св. Юра, на школу бандуристів, на допомогу політ-в'язням. Відділ передплатує "Наше Життя" для однієї бабусі.

89-ий Відділ: референтка Емілія Ренер. Для придбання фондів для Суспільної Опіки членки продавали китички квітів в День Матері, влаштовано випродаж уживаних речей. З тих фондів вислано два пакунки до Парагваю, грошеву допомогу та дві передплати за журнал "Юнак" до Бразилії. Дарія Хухра утримує студентку в Бразилії. З нагоди 50-річчя свого подружжя, пп. Смішкевичі вислали для потребуючих в Аргентині і Бразилії на три адреси по 200.00 дол. Александра Яців і знайомі вислали 120.00 дол. до сиротинця в Бразилії, а Ольга Денисенко і знайомі вислали 50.00 дол. для потребуючих на дві адреси в Аргентині.

104-ий Відділ: референтка Віра Питляр збрала і вислала 6 пакунків уживаного одягу українцям в Східній Європі. На Великдень 2 бабусі одержали кошики зі свяченим. Референтка була на сходинах референток Відділів в Окрузі Нью-Йорк.

119-ий Відділ: референтка подбала про те, щоби вислати 2 пакунки з уживаним одягом до Бразилії.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА:

Референтка Округи: Михайлина Баран.

1-ий Відділ: влаштовано Просфору для гостей та членок; свячене та "День Матері" з мистецькою програмою з участю дітей. Програму приготувала Євгенія Вацик. Під час фестивалю парафії св. Юра, Катруся Папуга завідувала базарем, який є головним фінансовим джерелом на видатки Суспільної Опіки.

21. XI. відсвятковано урочисто 60-літній ювілей Відділу. Відділи, представниці яких взяли участь у святкуванні: 21-ий, 35-ий, 64-ий, 71-ий, 72-ий, 104-ий, 119-ий.

21-ий Відділ: відбулася успішна розвагово-прибуткова імпреза "Запусти-забава", з льотерією і теплим буфетом. Переведено базари: різдвяний, великодній і ярмарок-всячина.

35-ий Відділ: 14. III. відбувся 50-річний ювілей Відділу. Усні привіти склали через своїх представників Відділи: 1-

ий, 21-ий, 64-ий, 72-ий, 82-ий, 83-ій, 112-ий. Інші Відділи прислали письмові привіти.

4. IV. улаштовано продаж великоднього печива та ручних робіт В. Третяк. 24. X. "банко-парті" для придбання фондів.

62-ий Відділ: Великодній та різдвяний базари з виставкою традиційних страв.

64-ий Відділ: референтки М. Карпевич і Я. Салик з комісією перевели два базари — великодній та різдвяний (з печивом і дрібними речами) і льотерії, які принесли дохід.

71-ий Відділ: влаштовано великодній базар та осінню забаву для придбання фондів на видатки Відділу. Хор Відділу брав участь у Січневих Роковинах та у святкуванні 90-тих уродин Бл. Патріярха.

83-ій Відділ: відбулася традиційна "Гарбузова вечірка" з веселою програмою, співом новозаснованого співучого ансамблю Відділу та танцями для родин членок та запрошених гостей.

89-ий Відділ: референтка, Зеновія Ковальська. В січні улаштовано "просфору" для членок і їх чоловіків. На День Матері виступали учні школи Українознавства та Тома Гриньків, при акомпаньєменті дружини Оксани відспівав в'язанку пісень в честь матерів. В червні відбулося закінчення шкільного року з великою програмою. В листопаді улаштовано традиційну забаву на День Подяки.

103-ій Відділ: зорганізовано великодній і різдвяний базари з продажем печива.

104-ий Відділ: референтка Марійка Саламащак зорганізувала лещетарську прогулянку до Гантеру для членок, їх родин та приятелів. Під час великоднього посту відбулася зустріч з молоддю. У травні традиційна забаву з танцями. В листопаді — "Вечір розваги". В грудні мали членки спільну різдвяну вечерю в ресторані.

119-ий Відділ: улаштовано 3 рази продаж печива.

МИСТЕЦЬКА ТА МУЗЕЙНА РЕФЕРЕНТУРИ.

Референтка Округи: Олімпія Роговська.

1-ий Відділ: мистецька референтка, Анна Натина, була рівночасно зв'язковою Українського Музею. Відділ є членом і подвійним меценатом Музею. 18 членок Відділу є членами Музею. Членки чергували в Музею та дарували дрібні вишивки до крамнички Музею.

35-ий Відділ: Відділ і одна членка є членами Музею, голова В. Третяк та П. Бабська взяли участь у загальних зборах Українського Музею. З нагоди 50-річного ювілею подаровано 100.00 дол. на Український Музей.

62-ий Відділ: при допомозі культурно-освітньої референтки М. Оленської улаштовано імпрезу з програмою і мистецькою виставкою та буфетом, дохід з якої в сумі 1500.00 дол. призначено на Український Музей. До Музею подаровано 3 експонати.

64-ий Відділ: референтка Олена Качала збирала фотографії, експонати та датки до Українського Музею. Виготовила нові англійські тексти (описи) до історичних одягів. Доведено до повної віднови та направи пошкоджену показами, колекцію історичних одягів. 30-го жовтня відбувся в Педлерс Віледж, Лягаска, Па. успішний показ історичних одягів для англомовної публіки. Полуденок з показом спонзорували та перевели членки 112-го Відділу СУА в Ля-

гаска, Па. Відділ є подвійним меценатом, членом і 46 членок Відділу є членами Українського Музею.

71-ий Відділ: Членки Відділу причинилися до мистецької виставки в Ліберті Парку під час фестивалю етнічних груп в Джерзі Сіті. Відділ і 7 членок є членами Українського Музею, приєднано ще два члени.

82-ий Відділ: Ольга Трачук нарисувала 13 таблиць зі зображеннями до вишивання для "Нашого Життя" та за її старанням відмальовано 6 писанок з видання Володимира Шухевича з 1904 р. Для Музею вона придбала сокальську сорочку та 10 старих світлин і один вирізок з газети. До крамнички Музею вона вишила 12 подушечок на голки і 28 книжкових закладок. Зібрала інкрустовані дерев'яні писанки, 2 ляльки у стилізованих українських одягах, як також одяги для ляльок: полтавський, гуцульський та бойківський, що їх виконала Анна Зелик. Леонтина Гошовська демонструвала техніку писання писанок у Фордгам Університеті та в шпиталі Нью Йоркського Медичного Центру. 20 членок Відділу є членами Музею.

83-ій Відділ: Відділ придбав одну членку та дав даток в сумі 200.00 дол. на Український Музей.

89-ий Відділ: Референтка Ольга Василик влаштувала мистецьку виставку з показом писання писанок в Публічній Бібліотеці в Олів Каунті. Інтерв'ю з референткою поміщено в часописі "Кінгстон Фріман". Відділ і 16 членок є членами Музею. Лідія Яців з мужем є добродіями Музею. Членки жертвували менші суми з різних нагод, даровано вишиті серветки до крамнички Музею.

103-ій Відділ: В жовтні була влаштована виставка народного мистецтва у бібліотеці в Плейнвію. В листопаді, в приватній школі для дітей закордонних дипломатів, влаштовано з нагоди "Міжнародного Дня" виставку українського народного мистецтва, якою зайнялися членки: Сагата, Жеграй і Зарицька. Родичів і дітей гостили солодким печивом, членки Шпачинська і Жеграй.

104-ий Відділ: Членка Дарія Байко працює як адміністративний директор Українського Музею.

РЕФЕРЕНТКА ЗВ'ЯЗКІВ.

Референтка Округи: Софія Котик.

1-ий Відділ: Делегаткою до Об'єданого Комітету Організації м. Нью-Йорку була Леся Гой. Писала листи до сенаторів і конгресменів в справі Ю. Шухевича, І. Світличного і В. Половчачка.

21-ий Відділ: на 25-річчя 70-го Відділу, Пассейк, були делеговані М. Бюліч і П. Козак.

35-ий Відділ: Відділ є членом місцевого УККА і бере активну участь у всіх громадських імпрезах.

62-ий Відділ: Кожної неділі на радіостанції в Порт Джервіс передається українська музика за посередництвом культурно-освітньої референтки М. Оленської. Під час мистецької виставки в Орендж Плаза в Мідлтанв показом писання писанок зайнялася Надя Демидович.

64-ий Відділ: не має постійної референтки зв'язків. Привітали листовно 28-ий Відділ з їх 50-річчям. Голова була делегаткою на свяченім Патріярхального Товариства та на відзначенні 80-літніх уродин д-ра Романа Осінчука. На бенкеті-бенефісу на школу св. Юра делегаткою була Марія Дашиш.

71-ий Відділ: голова і членки брали участь у 25-річному ювілею священства місцевого пароха. Репрезентація Відділу брала участь в 50-річному ювілею 28-го Відділу в Ірвінгтоні, Н.Дж.

72-ий Відділ: членки відвідували виставку вишиваних сорочок та малюнків на шклі Ярослав Сурмач-Мілс влаштовану в Українському Інституті Америки, фірмою "Сурма"; брали участь і дарували печиво на фестиваль парафії св. Юра. Під час святкування 50-річчя Першого Жіночого Конгресу між іншими відзначеними піонерками, була мати голови. Кілька членок взяло участь у відзначенні еміграційної працівниці Лідії Савойки в Українському Інституті.

82-ий Відділ: членки брали участь в імпрезах інших Відділів, Окружної Управи та Українського Музею, як делегатки Відділу. Під час святкування 50-річчя Першого Жіночого Конгресу в Америці, голова Відділу Софія Серафін дістала грамоту за віддану працю для СУА.

89-ий Відділ: У серпні відбувся Тиждень Молоді на Союзівці, організований Українським Народнім Союзом де Відділ брав активну участь та продавав видання СУА для молоді. Дві членки прихильниці СФУЖО були гостями на Конвенції СФУЖО. Висилали листи до стейтових сенаторів в різних справах.

103-ий Відділ: У великодному часі уладжено відповідну виставку в бібліотеці в Бетпейдж.

119-ий Відділ: Чотири членки взяли участь у Конференції "Українська жінка у двох світах", яка відбулася у жовтні на Союзівці. Членки теж взяли участь у відзначенні 80-тих уродин панства Холодних. У церемонійних святкуваннях 35-річчя о. П. Федорчука членки взяли активну участь і жертвували на потреби церкви св. Михаїла в Йонкерсі.

* * *

Краєва Рада Жінок Америки влаштувала 19. V.82 р. семінар на тему: "Жінка і праця, родина у майбутньому". Відділи: 21-ий, 64-ий, 71-ий, 72-ий і 104-ий делегували на цей семінар своїх голов і членів.

На Капітолю у Вашингтоні відбувся в червні полуденок і семінар на тему: "Етнічне суспільство і політичне життя в Америці". 1-ий, 64-ий і 104-ий Відділи були репрезентовані на цьому семінарі.

Членки усіх Відділів Округи Нью-Йорк брали участь у Конференції "Українська Жінка у Двох Світах" яка відбулася на Союзівці у жовтні 1982 р.

13. VI. в Нью-Йорку відзначено 50-ліття Українського Жіночого Конгресу. Комітет під проводом голови Лідії Магун, в порозумінні і у співпраці з Екзекутивою СУА підготували святочний полуденок у якому взяли численну участь члени. В часі цієї урочистості відзначено грамотами найдавніші Відділи, яких членки були організаторками того

Конгресу. З Округи Нью-Йорк відзначено такі Відділи: 1-ий — Нью-Йорк, 21-ий — Бруклін, 35-ий — Озон Парк.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА: Референтка Округи Катруся Папуга.

Господарські референтки усіх Відділів Округи приготували крім перекусок на ширші сходи, імпрези, буфети, забави тощо, ще й продажі печива для здобуття фінансових засобів.

Відділи: 1-ий, 64-ий, 82-ий, 83-ій, 104-ий приготували по черзі снідання, полуденки, вечери для учасників З'їзду голів Окружних Управ, а теж для Головної Управи.

62-ий Відділ: референтка Тоня Турянська приготувала вечерю для бандуристів після концерту в честь Тараса Шевченка.

83-ій Відділ: для придбання фондів влаштував продаж печива та взяв участь у фестивалі в Гарден Стейт Парку.

89-ий Відділ: приготував великий полуденок для гостей союзянок на "День Союзянки", який відбувся 8-го серпня на Союзівці.

104-ий Відділ: Кожна членка приготувала свою улюблену страву до буфету на великодню зустріч та листопадовий вечір розваги.

ІМПРЕЗИ ОКРУГИ

7. II. 1982 р. відбувся "Веселий вечір", який організувала імпрезова референтка Округи Михайлина Баран. У програмі взяли участь членки різних Відділів. Прибули теж члени майже усіх Відділів з родинами.

8. VIII. на Союзівці відбувся "День Союзянки" в якому взяли участь членки Відділів СУА і гості. Після Богослуження і полуденку відбулася програма, в якій взяли участь: письменниця Міра Гармаш та її муж — мистець-маляр Роман Васишин, Ляриса Магун-Гурин — сопрано, при аккомпаніменті Марти Мачай.

17. XII. відбулося традиційне засвічення ялинки присвяченої політичним в'язням.

В усіх тих, організованих Округою імпрезах, взяли участь членки Відділів Округи Нью-Йорк.

Люба Артимішин,
пресова референтка

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ І ОКРУГ

65-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ БРОНСВІК ВІДЗНАЧИВ 50-ЛІТТЯ ГОЛОДУ.

20 листопада ц.р. 65-ий Відділ СУА, Нью Бронсвік, Н. Дж. вшанував пам'ять жертв голоду в Україні, голодним полуденком і короткою промовою. Відзначування 50-ліття цієї великої трагедії нашого народу відбулося в присутності багатьох громадян, гостей отця пароха і доповідача-очевидця голоду інж. М. Панченка.

Зворушливе слово о. Романа Мірчука, потрясаючи до глибини душі спомини з дитинства інж. М. Панченка про повільну смерть дітей, батьків, спустошених наших сіл, ще раз усвідомили нам, що ми не можемо забути нелюдських зверств ворога.

Програма була вміло складена: деклямація М. Цимба-

лістої, спів при бандурі Д. Оріховської та хор союзянок ("Коли ми вмирили" і "Видиш брате мій"), однохвилинна мовчанка в пам'ять жертв голодомору, а на закінчення "Ще не вмерла Україна".

Своїм символічним голодним полуденком членки 65-го Відділу СУА разом з присутніми об'єдналися духом з мільйонами жертв голоду, підкресливши свою солідарність у спротиві нелюдській советській системі.

Дохід призначено на допомогу політв'язням, які дальше під сучасну пору ставлять спротив ворогові.

Ярослава Букачевська
пресова референтка

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ СУА В БОФФАЛО

Золотий ювілей 49-го Відділу СУА, Боффало.

Гості за головним столом на бенкеті.

Марія Дранка засвічує свічку в пам'ять жертв штучного голоду в Україні.

В неділю, дня 23-го жовтня 1983 р., 49-тий Відділ СУА ім. Ольги Басараб відсвяткував своє 50-ліття.

Відділ був оснований 20-го лютого 1933 р. Анною Качор, яка до сьогодні проживає в Боффало.

Для повідомлення ширшого громадянства про ювілейний рік Відділу ціла радіопередача Патріархального Товариства в Боффало в дні 20-го лютого 1983 р. була спонзорована 49-им Відділом. В тій програмі подано історію й перегляд праці Відділу Анною Макух. Доповідь про патронку Ольгу Басараб виголосила Ярослава Борачок. 18-го жовтня 1983 р. в американському щоденнику "Боффало Ньюз" була надрукована стаття пера Ірини Дорошак, яка подала історію і працю Відділу та програму святкувань.

Ювілейні святкування розпочалися Божественною Літургією, яку в наміренні Відділу відслужив о. Олександр Богун Кенез.

Бенкет з програмою відбувся в Голідей Інн, Амгерст, о 2-гій годині пополудні, з участю понад 200 осіб.

На головній стіні залу було видно велику емблему СУА, роботи мистця Мар'яна Борачка.

Святкову програму відкрила голова Відділу Оксана Салдит, яка привітала гостей і передала ведення програми Нілі Стецьків — українською мовою і Олі Алексевич Лавні — англійською.

По внесенні прапора 49-го Відділу прапороносцями: Марією Дранкою, Оленою Хомин і Евою Ковтало та рецитації гімну СУА Ярославою Борачок, відбулося засвічення свічок — символ духовного зв'язку живих з померлими. На трираменному гуцупського виробу свічника, Анна Макух засвітила першу свічку в пам'ять патронки Відділу, другу за померлих членок, яких прізвища відчитала голова Відділу, а третю свічку на згадку жертв штучно створеного голоду в Україні засвітила Марія Дранка, свідок тих трагічних часів. Далі представлено гостей за головним столом: найстаршу літами членку Наталію Фіглюс, представників місцевих організацій, делегатів Відділів СУА Рочестеру і Сиракуз.

Головну Управу СУА репрезентувала заступниця голови СФУЖО Олена Процюк, яка відчитала письмові привіти від Головної Управи для 49-го Відділу і для заслуженої членки Анни Макух.

Привіт від Округної Управи відчитала представниця Округу Надія Трач — заступниця голови Округу і голова 46-го Відділу.

Між іншими був і привіт від давньої голови 49-го Відділу, Люби Тимчук, яка приїхала з Нью Йорку, щоб взяти участь у святкуваннях.

Перед полуденком молитву провів о. митрат д-р Павло Івахів. Голова 97-го Відділу Надія Беогенстоцк внесла тост, а присутні відспівали союзнякам многолітствіє. По обідній перерві д-р Марта Богачевська Хомяк, проф. історії Мангеттенвіл каледжу виголосила доповідь на тему: "Українська жінка в суспільному житті". Свою промову вона говорила на переміну українською й англійською мовою, що примусило слухачів до більшої уваги.

Запрошена з Торонта Елеонора Бербенець-Білінська — кольоратурне сопрано, відспівала при фортепіановому супроводі О. Алексевич Лавні 4 пісні, за що публіка винагородила виконавців рясними оплесками.

Звіт про діяльність Відділу прочитала О. Алексевич Лавні. Присутні довідалися про труднощі в праці Відділу в початках його заснування. Ідейність перших членок поборювала всякі перешкоди. Роздобути гроші з імпрез, висилано на рідні землі, як допомога політичним в'язням, "Рідній Школі", "Просвіті", інвалідам. У різних роках мінялися голови й Управи Відділу, але праця не затримувалася. З приїздом еміграції по другій світовій війні Відділ побільшив своє членство, а жертвенність громадянства дала змогу розвинути більшу діяльність.

Референтка суспільної опіки А. Макух вислала 175 пакунків з одягом до Югославії, Бразилії й Польщі, вагою дві і пів тони. Кошти пересилки виносили 2,710.00 дол.

Від 1973 до 1983 р. зібрано 27,110.00 дол. на стипендії для бідної української студуючої молоді, головно в Бразилії.

Після звітування слідувала роздача грамот. 49-тий Відділ нагородив грамотами 3 членки: Марію Дранку, Еву Ковтало й Анну Макух. Грамоту від Головної Управи одержала основниця Відділу Анна Качор, яка в короткому, але в змістовному слові розповіла про свій життєвий шлях і труднощі в початковій організаційній праці Відділу. Присутні оплесками, встанням з місць і відспіванням "Многая Літа", заявили признання і пошану ідейній жінці-матері.

Бенкет закінчив молитвою о. протоіерей Богдан Сеньцо.

Відбуті ювілейні святкування зміцнили в союзняках віру, надію й любов — ті чинники, які були і будуть дороговказом в їх дальшій праці на вільній землі Вашингтона.

СОКАЛЬСЬКИЙ ВЕЧІР

Старанням 22-го Відділу Союзу Українок Америки в Чикаго, 12-го і 13-го листопада 1983 р. відбулась цікава і дуже вартісна виставка народнього одягу, вишивок і тканини з приватної збірки Ірини Кашубинської, яка особисто її привезла.

Всі речі були з мистецькою вмілістю та смаком порозмішувані і робили дуже гарне враження. Особливо важним було це, що в ранніх годинах у суботу виставку відвідало багато учнів, разом з вчителями, зі Шкіл Українознавства: Рідна Школа в Чикаго та Школа при Соборі Св. Володимира. Пані Кашубинська докладно пояснювала кожний експонат, при чому звертала увагу на фантастично зіставлені взори жіночих сорочок, які хоч і вишиті лиш чорними нитками, але є живі, привабливі. Вона звернула увагу на вишивані рушники з символічними зображеннями. Пояснила докладно про колишній спосіб власноручного виробу полотна, бо тільки його уживали до вишивання, до роблення річей домашнього вжитку, до одягу. При чому для кращого розуміння присутні мали нагоду оглянути альбом знімок з часів Першої і Другої світових воєн.

"Сокальський вечір" в Чикаго. Модельки. Зліва Ліда Ганкевич, Наталка Бандура, Оріся Покорна, Міля Кавка, Віра Еліяшевська.

"Sokal Evening" in Chicago. Models.

Того ж дня о годині 6-ій вечора відбулось офіційне відкриття виставки під назвою "Сокальський Вечір", бо всі експонати походили з Сокальщини, а головню з Угринова, родинного села Ірини Кашубинської. Зібрані союзанки і гості, оглянувши з захопленням виставку, зайняли місця за гарно застеленими і прибраними квітами столами. Голова 22-го Відділу СУА Марія Кецала щиро і сердечно привітала присутніх, а головню пані Ірину Кашубинську, яка не відмо-

Комітет з головою Іриною Дорошак і членками: Марією Паньків, Ярославою Дергак, Анною Макух, Оксаною Салдит, Нілею Стецьків, Ярославою Борачок, доклав всіх старань, щоби ювілей 49-го Відділу СУА відбувся якнайкраще.

Ярослава Борачок

вилась прийти до Чикаго зі своїми прекрасними мистецькими речами.

Програму вечора перевела радієва референтка Відділу і заразом культурно-освітня Округної Управи Люся Самбірська своїм милозвучним голосом з притаманною легкістю і вмінням, переплітаючи гумором. Головне слово про виставку мала Ірина Кашубинська. Вона з великим ентузіазмом говорила про Сокальщину і свій Угринів та про те, що її спонукало збирати прекрасні мистецькі твори свого працюючого і талановитого народу з праці рук якого виходили ці високомистецькі експонати. Вони ж бо мають своєрідний характер, в якому віддзеркалюється наш побут. На кінець пані Кашубинська зробила показ п'яти стрій: молоді і дружки з перед першої світової війни, двох дівочих і один молодіць з часів другої світової війни зі села Угринів. Дуже гарно і величаво запрезентували ці стрії модельки: Віра Іліяшевська, Міля Кавка і Оріся Покорна та панночки: Наталка Бандура і Ліда Ганкевич.

В мистецькій програмі вірші Богдана Стефанишина, сина Сокальщини, з чуттям відчитала, знана в Чикаго рецитаторка, Люба Коломиєць. В'язанку весільних пісень Сокальщини, гарно і оригінально виконала співачка Галина Кара-

"Сокальський вечір" в Чикаго. Зліва Люба Коломиєць, Марія Кецала — голова Відділу, Ірина Кашубинська, Галина Гарасійчук, Ангеліна Самбірська.

"Sokal Evening" in Chicago.

сійчук при фортепіяновому акомпанієменті Андрія Ситника.

Присутні разом з Іриною Кашубинською ще довго розмовляли при каві й солодкому. Виставка залишила по собі велике враження, бо вона є ще одним важливим здобутком мистецько-організаційної роботи на чужині.

Марія Юзефович

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

ВОЛОДИМИР СОСЮРА

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

Славлю, славлю тебе я у дні ці,
світлу й чисту, як неба блакить!
Твоє слово, гостріше від криці,
у серцях буде вічно дзвенить.

Буде кликати у сонячні далі,
слово щире у мужній красі,
що весело було і в печалі,
як зоря у вечірній росі.

Твоє слово разуче, як зброя,
що боронить свій край і свій дім.
І схиляю в шанобі чоло я
перед світлим безсмертям твоїм.

Як поету, дала мені крила
ти у роки, далекі та злі,
як іще юнаком мене вчила,
мужня жінка моєї землі!

Твого слова співучого сила
кличе нас до щасливих висот,
У піснях свій народ ти любила, —
і тебе не забуде народ.

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

ЗА ЩО МЕНЕ ЛЮБЛЯТЬ

Любить мене матуся,
Що я гарно учуся,
Любить мене тато,
Що читаю багато.
Люблять мене сусіди,
Що я чемний завсіди:
Не пустую ніколи,
Ні удома, ні в школі!

Пустувати — збиткувати (to mischief, to play pranks)

МАМО, ІДЕ ВЖЕ ЗИМА

"Мамо, іде вже зима,
Снігом травичю вкриває,
В гаю пташок вже нема...
Мамо, чи кожна пташина
В вирій на зиму літає?" —
В мами спитала дитина.

— Ні, не кожна, — одказує мати, —
Онде, бачиш, пташина сивенька
Скаче швидко отам біля хати?
Ще зосталась пташина маленька!

"Чом же вона не втіка?
Нащо морозу чека?"

— Не боїться морозу вона,
Не покине країни рідної,
Не боїться зими навісної,
Жде, що знову прилине весна.

"Мамо! ті сиві пташки
Сміливі, певне, ще й дуже,
Чи то безпечні такі, —
Чуеш, цвірінькають так,
Десь їм про зиму байдуже!
Бач — розцвірінькалась як!"

— Не байдуже тій пташці, мій синку,
Мусить пташка малесенька дбати,
Де б водиці дістати краплинку,
Де б під снігом поживку шукати.
"Нащо ж співає? Чудна!
Краще б шукала зерна!"

— Спів пташині потіха одна, —
Хоч голодна, співа веселенько,
Розважає пташине серденько,
Жде, що знову прилине весна!

ПЕТРО ЗУБ

СНІГОВИЦІ

Сніги, сніги, сніговиці,
Сплела зима рукавиці
Та й зодягла на ялину,
На дубочка й на калину,
Ще й маленькі, білі-білі
На тонке вишневе гілля.
А весною яснолице
Сонце зніме рукавиці.

ЛЮБОВ ЗАБАШТА
ЗІРОНЬКИ

З неба зіроньки злетіли,
Стали білими,
Їх піймать у рученята
Захотіли ми:

На долоньки вони впали...
Де поділися?
Розтали.

САНКИ

Вже готує татко санки
Для маленької Оксанки.
А ті санки не прості —
Вирізні, червоні.
Будуть бігти по снігу,
Як найкращі коні.

ГАЛИНА ДЕМЧЕНКО

ЩО ЗА ГОСТЯ

Що з за гостя в нас така,
І зелена, і струнка,
Сяє зірка угорі,
На гіллячках ліхтарі?
Що це? Яблунька?
Ні-і!

Що за гостя в нас така,
І зелена, і струнка,
І ростуть на ній не шишки,
А цукерки та горішки?
То що ж це?
Я-лин-ка!

Рис. Ельмира
Геруляк

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою, що дня 21-го липня 1983 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність в Дітройті, Міч. с.п. **Ядвига Кобель** з дому Мартінек.

Покійна народилася 3-го березня 1900 р. в місті Берно на Чехо-Словаччині. В 1922 р. одружилася з Пилипом Кобель, бувшим учасником Визвольних Змагань, і молоде подружжя переїхало жити на Україну.

Приїхавши до Америки в 1951 р., Покійна, як завжди, турбувалася долею своєї родини. В 1954 році пережила тяжке горе, втрату свого єдиного сина, Ярослава, свою єдину надію, в автомобільній катастрофі.

Покійна довгі роки належала до 26-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб. Була дуже лагідної вдачі, любила всім помагати і пекти печиво на всякі okazji, які робив Відділ. Тим способом помагала Відділові здобувати фонди.

Залишила в смутку дочку Галину з мужем Володимиром Харевич і улюблену внучку Наталку та ближчу і дальшу родину на Україні.

Похорон відбувся 25-го липня 1983 р. з Української Католицької Церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії на цвинтар Мавнт Олівет. при великій участі приятелів і сусідів, які прийшли попрощати Покійну.

Від 26-го Відділу СУА зворушливим словом прощала Покійну голова Відділу Катерина Кобаса.

Вільна земля Вашингтона хай буде Тобі легкою, а між нами Вічна Тобі Пам'ять.

Управа і членки 26-го Відділу СУА, Гемтремк, Міч.

ПАМ'ЯТІ СТЕФАНІЇ ЛИПКИ.

81-ий Відділ СУА в Дітройті, Мічиген ділиться сумною вісткою, що 21-го жовтня 1983 р. відійшла у вічність **Стефанія (з Вирстів) Липка**. Бл.п. Стефанія народилася 5-го квітня 1932 р. в Угринові, на Підгаєччині. З батьками перебула воєнну хуртовину й трудно скитальщини та в 1949 р. прибула до США, тут докінчила освіту, а пізніше одружилася і стала матір'ю двох дочок.

Хоч малою дівчинкою покинула Україну, її любов до рідного народу, віри, звичаїв не згасла. Вона плакала їх, впоювала в дітей.

Покійна Стефанія залюбки співала в церковному хорі, цікавилася громадсько-суспільним життям, працюю Комітету Підгаєччан. В 1982 р. стала членкою 81-го Відділу, з радістю брала участь у сходинах, з запалом і ентузіазмом помагала у всіх починах Відділу. Як би не перервалася нагло нитка життя її, листа заслуг для праці нашої організації була б довга.

Пам'ять про неї й спомин її теплої усмішки залишаться назавжди в серцях тих, що знали її!

Ірена Чучман — заступниця голови 81-го Відділу СУА.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Марії з Вислоцьких Клепарчук** мами Дарії Сірко, голови 62-го Відділу СУА, складає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Окружна Управа СУА в Нью Йорку

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Марії Смолій** з дому Бучок, мами Євгенії Івашків, членки 83-го Відділу СУА, складає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Окружна Управа СУА в Нью Йорку

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефанії Коршовської**, мами членки 1-го Відділу СУА п. Дарки Мудрої, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині покійної висловлюємо шире співчуття;

Управа і членки 1-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу св.п. **Івана Микити, мужа** нашої членки Дарії Микити, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а Опечаленій Родині складаємо глибокі співчуття;

Управа та членки 33-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу блаженної пам'яті **Галини Лук'янчук**, мами нашої членкині Таїси Розгін, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Управа і членки 45-го Відділу СУА Ворен, Міч.

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Пелагії Гельбір**, мами нашої господарчої референтки Люби Гуралечко, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

86-ий Відділ СУА у Ньюарку-Ірвінгтоні, Нью Джерзі

В пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів бл.п. **Катерини та Матвія Бебешко**, складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Наталія Галушка, Торонто

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Дарії Данилюк**, складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюю шире співчуття,

Ольга Вареля

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу св. п. **Лідії Кузик**, мами нашої співпрацівниці **Олі Мочули**, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Працівниці Компютопрінт Корп.

В пам'ять моєї дорогої Мами **бл.п. Стефанії Коршовської**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Дарія Мудра

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Христини Миськів**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наші глибокі співчуття,

Галя і Микола Гошовські

Замість квітів на далеку могилу дорогого **Дзюня Лонкевича** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 47-ий Відділ СУА в Рочестері Н.Й.,

Ірина Руснак

Замість квітів на свіжу могилу дорогої **бл.п. Марії з Вислоцьких Клепарчук**, складає родина на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **75.00 дол. по 25.00 дол.** д-р І. і М. Федорів, Володимир Тритяк, Ольга Тритяк та на Український Музей **100.00 дол.**

по 25.00 дол.: Марія*Вислоцька, Ольга Розман, Марія Роговська, д-р Ю. і О. Тритяк

У річницю смерті моєї найдорожчої і невіджалуваної Мами **бл.п. Марії Хрупович** замість квітів на далеку могилу складаю 25.00 дол. на Український Музей та 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга Курилас

Просимо в дописах, списках пожертв, нотатках "замість квітів" і інших манускриптах писати виразно імена і прізвища в українській чи англійській мовах (залежно від тексту). Невиразне письмо спричинює неприємні помилки. Дякуємо за старанне приготування матеріалів надсланих до редакції!

Редакція і адміністрація
"Нашого Життя"

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невичливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Кіри Скоробогатої**, сестри моєї приятельки **Соні Салдан**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Іванна Жовнір

У світлу пам'ять **бл.п. Климентини Кульчицької**, моєї улюбленої учительки, посилаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя",

Ірена Левицька

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Пелагії Гельбіг**, складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол., а Родині вияв глибокого співчуття,

Степан Гук

В пам'ять **бл.п. Пелагії Гельбіг**, матері Люби Гуралечко, жертвуємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга і Володимир Гнатики

УВАГА!

УВАГА!

Просимо дописувачів, тих, що присилають датки на різні цілі подавати виразно імена і прізвища, в обох мовах. Найкраще було б писати на друкарській машинці.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокі число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

ISSN 0740 — 0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Вставка жіночої сорочки. Низинка. Село Чернятин — Покуття. Тепер Івано Франківської області. Початок ХХ-го століття. Галя Кандюк відшила з колекції Українського Музею. Рисувала Ольга Трачук. Правий бік: заповняти нитками Д.М.Ц. вишнева ч. 815, жовта ч. 741, синя ч. 516.

В поверхниці білих хрестиків прошу не заповняти. Лівий бік низинки вишиваний чорними нитками на ст. 32